

törekedtek a felső nilusi területek birtokáért. Nyugatról egy francia katonai kutató-misszió törekedett felfelé és Kodok területén végzett foglalkozásokat. Az északról előretört angol csapatok viszont kijelentették, hogy a Nilus völgye kizárólag angol tulajdon. A faszodati szerződésben (1899) Franciaország lemondott a szudáni igényekről, míg az olaszok felfelé igyekeztek a Mássua mellől a Vörös tenger irányában. Az olaszok azonban akkor az abesszinnek tartóztatták fel. 1896 március elején zajlott le Adua mellett a nagy csata, amely megállította az olaszok gyarmati offenzíváját.

Az angolok a Nilus mellett sokat jövedelmező vasúti hálózatot építettek. Főleg a szudáni vonal volt számukra fontos, amelyet nem az egyiptomi vasúti hálózatba kapcsolnak bele, hanem a Vörös tenger felé. És pedig azért, hogy Port-Szudán és Suakim kikötőt erősítsék vele. Szudán tehát a gyakorlatban el van választva Egyiptomtól és a Vörös tenger felé van orientálódva. Assuan és Szudán határközösség: Vadi-Halfa között háromszáz kilométeres megszakítás van egy vasútvonal, mint a rendes hajójárat tekintetében. 1919 óta Anglia a 6500 kilométer hosszú Felső Nilus felett is rendelkezik. Az angoloknak ezen a területen a háború után az volt a legfőbb ambíciójuk, hogy szaríják fel a Mongala és Malakali közötti mocsárterületnek egy részét. A Felső Nilus nagy jövővel kecsegtet. Bizonyos, hogy nagyobbak a természeti kincsei, mint Egyiptomé. Az angolok pedig gondoskodni fognak arról, hogy ezeket a kincseket ki is aknázzák. Szudánban nem szeretik az idegeneket, sem a vadászokat, sem a kutató tudósokat, sőt még a konzulokat sem. Anglia féltékenyen őrizi ezt a területet, amelynek a Nilus legfőbb áldása. Azon is önködi, hogy a Nilust tápláló abesszinai tavak és folyók az ő felügyelete mellett maradjanak. Ugyanis oda akarják fejleszteni Anglia gazdaságát, hogy az összes nilusi országok az angolok fenhatósága alá jussanak.

Megnyit a satumarei Zsidó Árvagondozó Napközi Otthona, ahol egész télen át 100 gyermek nyer teljes ellátást

Husz beszarabiai zsidó gyermeket fogadott el a satumarei Árvagondozó, hogy megmenesse őket az éhhaláltól.

Vasárnap délelőtt folyt le a satumarei Zsidó Árva- és Gyermekgondozó Napközi Otthonának ünnepélyes megnyitása. A téli hónapokon keresztül 100 szegény zsidógyermek nyer a Napközi Otthonban teljes ellátást és erre a nemes célra az Árvagondozó 30 ezer lejt fordít havonta.

A megnyitó ünnepélyen impozáns számban jelentek meg a társjátékony egyesületek képviselői és a város is képviseltette magát Ursu Ioan alpolgármester által.

Dr. Friedmann Árpád nyitotta meg az üdvözlő beszédek sorát. Meltatta a Napközi Otthon szociális hivatását, majd a zsidó Árvagondozó nevében a Napközi Otthont erre a szezonra megnyitottnak jelentette ki.

A megnyitó beszéd után az alpolgármester üdvözölte a vezetőséget és a város nevében elismerését fejezte ki ezért a valóban dicséretreméltó ténykedésért, amellyel szegény, éhező gyermekek tömegén ilyen önzetlenül segít. Kitartást és további jó munkát kíván.

A társjegyletek üdvözlő szavai után felszolgálták az első ebédet, amelyben 90 szegény és árva gyermek részesült.

Itt említjük meg, hogy a satumarei Árvagondozó 20 beszarabiai zsidó gyermeket fogadott el néhány hónapi teljes ellátásra. Az egyesületnek elegendő ágy és ágynemű áll rendelkezésére és így gondolkodás nélkül felajánlotta segítségét, amikor hírt vette annak a borzalmas éhínségnek, amely Beszarabiában a lakosságot tizedeli. A vendégek ellátására ugyan egyelőre nincsen pénzügyi fedezet, de az Árvagondozó vezetősége bizik Satu-Mare áldozatkész zsidóságában, amely sohasem tagadta meg adományait az arra rászorultaktól.

A beszarabiai gyermekek rövidesen Satumarera érkeznek. Ezalkalommal meglehetősen családijáratot rendez az Árvagondozó, hogy ünnepélyes fogadtatásjelleggel adjon az inséges országgrészből ideérkező beszarabiai testvérek számára.

(f. m.)

HÍRDETÉS AZ ÜZLET LELKE:
HIRDESSZEN AZ ÚJ KELETBEN

„CAROL” Szálloda

Bucuresti, Str. Lipsceani 12.

„LUVRU” Szálloda

Bucuresti, S. r. Carol 4. (Főposta)

Teljesen átalakítva, új vezetés mellett

Modern kényelem.

Szobák 80 lejől kezdve.

Miért késik a palesztinai kormány a bevándorlási certifikátok kiutalásával?

Interpelláció az angol alsóházban és a gyarmatügyi miniszter válasza. A Jewish Agency csak december 6-án tette meg előterjesztését a certifikátok számára vonatkozólag

London, december 17. Az angol alsóház legutóbbi ülésén Tom Smith képviselő kérte a kormányt: „Miért tolódtok ki oly későre az 1935 október—1936 márciusi félévre szóló Palesztina-certifikátok kiadása a zsidó munkás-bevándorlók részére és gondoskodik-e a kormány arról, hogy a jövőben hasonló eltolódások ne forduljanak elő?”

J. H. Thomas gyarmatügyi miniszter: Az 1936 március 31-ikével végződő félévre ugyan még nem állapították meg a certifikátok kvótáját, a palesztinai kormány azonban november elején ezer bevándorlási certifikátot bocsátott a Jewish Agency előterjesztése és javaslata a félévi certifikát-kvóta mennyiségére vonatkozólag halasztást szenvedett olyan körülmények folytán, melyek előreláthatatlanok voltak. A Jewish Agency ezen okok következtében az edigi szokásoktól eltérően csak december 6-án terjesztette a főkormányzó elé javaslatait, melyeket most tanulmányoz a kormány.

Az orvosi praxis korlátozása

Tom Smith: Hajlandó-e a gyarmatügyi miniszter felvilágosítással szolgálni a Háznak azokra az okokra vonatkozólag, melyek arra indították a kormányt, hogy korlátozza a működési engedélyek kiadását a Németországból bevándorló zsidó orvosok részére, tekintettel arra a tiltakozásra, amelyet a Jewish Agency emelt a palesztinai kormány ezen intézkedése ellen?

J. H. Thomas gyarmatügyi miniszter: A kiegészítő rendelet az orvosi praxis gyakorlásának korlátozásáról kizárólag olyan egyénekre vonatkozik, akik 1935 december eleje után lettek palesztinai polgárok, vagy nyertek engedélyt állandó tartózkodásra az országban. Kivételt képeznek ezen korlátozó rendelkezések alól azon egyének, akiket elismert orvosi vagy más tudományos intézetek hívnak meg orvosi, vagy tudományos munkára. A korlátozó rendelkezést az utóbbi évek túlméretezett orvos-bevándorlása tette szükségessé, mert veszélyeztetni látszott régióta bevezetett és elismert orvosok anyagi egzisztenciáját. Ezt a nagy orvos-bevándorlást a németországi áldatlan állapotok idézték elő. A palesztinai orvosok védelméért fordultak a kormányhoz és ennek következménye volt a korlátozó rendelet kibocsátása.

Miért késnek a certifikátok?

A fenti alsóházi vitához a következő magyarázatot kell fűznünk:

A kormány minden év áprilisában és októberében állapítja meg a munkás-certifikátok számát a következő félévre a Jewish Agency ekzekutívájának előterjesztése alapján. Ezek óta most történt meg először, hogy a certifikát-kvóták megállapítása és kiutalása hosszabb halasztást szenvedett. Október végére várta mindenképpen a certifikátok kiutalását, ami azonban mind a mai napig nem történt meg. Se a kormány, se a Jewish Agency nem nyújtott felvilágosítást e késedelem okáról. Tekintettel azonban arra, hogy a cionista ekzekutív is hallgatásba burkolózott, nyilvánvaló, hogy ez a késedelem a Jewish Agency és a kormány közös elhatározása, helyesebben egyetértése alapján történt. Az okok egyfelől a zavaros nem-

zetközi politikai helyzetben, mesfelől a palesztinai feszült atmoszférában (az átmeneti krízis a pénzügyi és gazdasági életben, az arabok éles agitációja, stb.) keresendők. A kormány és a Jewish Agency

Tizenhat erdélyi román ujságíró jubileumának ünneplése

Az uralkodó érdemrenddel tüntette ki a jubiláló ujságírókat

Cluj, december 17. Vasárnap ünnepelték az erdélyi román ujságírók a vármegyei prefektúra dísztermében tizenhat kollégájukat, akik huszonöt éve állanak az erdélyi román sajtó szolgálatában. Az ünnepelték között akiknek érdemeit dr. Aurel Gociman, az erdélyi és bánáti sajtószindikátus elnöke méltatta, az erdélyi román közélet több vezető szerepet játszó figurája szerepel, mint Ion Agerbiceanu, dr. Sebastian Bornemisa, Victor Braniste, Nicolai Bratu, Ion Clopotel és mások.

A kormányt dr. Pop Valer igazságügy-miniszter képviselte az ünnepségen, aki közölte, hogy az uralkodó érdemrendel

helyesnek látta, ha a bevándorlási certifikátok kiadását elhalasztja mindaddig, amíg helyreáll a relativ nyugalom. Így történt meg, hogy a Jewish Agency október eleje helyett csak december 6-án tette meg előterjesztését a kormányhoz a félévi certifikát-kvóta számára vonatkozólag. Miután ez az előterjesztés már megtörtént — nyilván azért, mert a kormány is időszerűnek tartotta azt — a közeli napokra várható a kormány döntése és a félévi certifikát-kvóta kiutalása. Hogy a Jewish Agency hány certifikátot kért a kormánytól és milyen mennyiségű certifikát-kvóta várható, erről hallgatnak a palesztinai jelentések.

Ami az orvosi praxis korlátozását illeti, az elsősorban a németországi bevándorlókat érinti, miután a német bevándorlás hozza magával a legtöbb orvost, de érinti azokat az orvosokat is, akik kisebb számban, más országokból kívánnak Palesztinába vándorolni. A Jewish Agency természetesen harcol az ilyen korlátozások ellen és mindent elkövet, hogy a bevándorlás és a praxis szabadságát biztosítsa az országban.

tüntette ki az ünnepelteteket. Hosszú püspök, dr. Stanca püspökségi tanácsos, dr. Dunca Eugen vármegyei prefektus, Dragan polgármester, Iuliu Hatiegan és Stefanescu Goanga professzorok, majd dr. Raul Atanasiu a külügyminisztérium sajtóigazgatója nevében üdvözölték az ünnepelteteket.

Délben bankett volt, amelyen dr. Valer Pop igazságügy-miniszter és dr. Ion Seracin, valamint dr. Gociman Aurel mondtak pohárköszöntőket. Délután a szindikátus rendkívüli közgyűlést tartott, melyen megválasztották az új vezetőséget.

SELECT MOZGO

Csütörtöki kezdettel:

VIHAR A SÁRGA TENGEREN

Működő tempójú dráma. Főszerepekben három világsztár:

Clark Gable Jean Harlow Wallace Beery

Ma utoljára:

TITOKZATOS ASSZONY

Főszerepekben: Mona Barrie Rod La Roque Gilbert Roland

Londonban megalakult az önkéntes könnyű halál szövetsége

Egy angol orvos-szövetség elnöke áll a mozgalom élén

London, december 17. Az angol orvos-szövetség székházában megalakult az „önkéntes könnyű halál szövetsége” Moynihan lord, a világhírű orvostanár, az angol orvosszövetség elnökének vezetésével. Moynihan lord elnöki megnyitójában kifejtette, hogy a szövetség célja oly törvény megalkotása, amely megengedi a gyógyíthatatlan és kínos betegségben szenvedők fájdalommentesen való kivégzését a beteg és hozzátartozói kívánságára. A mai orvostudomány már teljes biztonsággal megállapíthatja a feltétlenül gyógyíthatatlan eseteket és az ilyen szenvedőket kinjaitól megszabadítani az emberiség kötelessége.

Millard dr., az orvosszövetség főtitkára felolvasta a jogi szakértők által készített törvényjavaslatot. A betegnek két tanu által láttamozott hivatalos beadványon kell kérni, hogy szabadság megkínjaitól. A kérvényhez két orvosi bizonyítványt kell mellékelni, amely szerint a kérvényező gyógyíthatatlan, halálos és rendkívül kínos betegségben szenved. Az adatokat a „könnyű halál döntőbírája” ellenőrzi, a kivégzést megengedő határozat ellen a legközelebbi hozzátartozók hét napon belül fellebbezhetnek. A jogerős határozat alapján a „könnyű halál” az egészségügyi minisztérium részéről kine-

vezett „irgalom-orvos” hajtja végre.

Listowel lord pártoló beszédében a legnagyobb erkölcsi kötelességnek az irgalmat minősítette, amit nem szabad megtagadni a haldoklótól. Hawthorne ar. orvos, a javaslatot ellenezve kérdezte az elnököt, hajlandó volna-e szenvedő hozzátartozójának halált hozó befecskendezést adni?

Moynihan lord így válaszolt: „Ha a szenvedő az volna, akit a legjobban szeretek a világon, a legnagyobb készséggel tenném meg. A javaslat a legirgalmasabb intézkedés lesz, amelyet az angol parlament valaha megszavazott.” (Élénk éljenzés.)

Az ülés ezután határozatilag kegyetlennek minősítette a mostani jogalkotót, amely emberülésnek tekinti a gyógyíthatatlan szenvedések megrövidését és az emberiség nevében az orvosszövetség jogi szakértői által most kidolgozott javaslat elfogadását követelte.

— Gyorsított tempóban tárgyalja a francia kamara a költségvetést. Párizsból jelentik: A kamara gyorsított tempóban tárgyalja az egyes minisztériumok büdzséit. Tegnap este a hadügy, haditengerészet, igazságügy és nevelésügyi minisztériumok költségvetését fogadták el.

a z

Thomas Gar...
1878 március...
otte Garrigue...
1899-ben az ü...
aner, egy fia...
99 március 28...
gy mellett a...
tesekkel eg...
egyik a H...
stvért tarto...
tét, erőszakos...
an akarta háb...
ököséget. Am...
dozat nyakán...
ita agitátorok...
tizenháta sajt...
re használta f...
reális gyilkoss...
cc-propaganda...
gyre újabb ré...
tiszemtan psz...
gyre újabb...
gban a per t...
lom unalkodot...
és a öbbi e...
dó lakosság

Masaryk

1878 március...
otte Garrigue...
1899-ben az ü...
aner, egy fia...
99 március 28...
gy mellett a...
tesekkel eg...
egyik a H...
stvért tarto...
tét, erőszakos...
an akarta háb...
ököséget. Am...
dozat nyakán...
ita agitátorok...
tizenháta sajt...
re használta f...
reális gyilkoss...
cc-propaganda...
gyre újabb ré...
tiszemtan psz...
gyre újabb...
gban a per t...
lom unalkodot...
és a öbbi e...
dó lakosság

A p

1899-ben az ü...
aner, egy fia...
99 március 28...
gy mellett a...
tesekkel eg...
egyik a H...
stvért tarto...
tét, erőszakos...
an akarta háb...
ököséget. Am...
dozat nyakán...
ita agitátorok...
tizenháta sajt...
re használta f...
reális gyilkoss...
cc-propaganda...
gyre újabb ré...
tiszemtan psz...
gyre újabb...
gban a per t...
lom unalkodot...
és a öbbi e...
dó lakosság

Thomas Masaryk a zsidóság nagy és igaz barátja

Amikor Masaryk a vérvád-legenda elleni harcot vezette. 1935-ben a Népszövetség közbelépését kérte Masaryk a németországi zsidóság érdekében

Orlasi certifi... mindaddig... galom. Igy... Agency okt... ember 6-aa... ormányak a... ra vonatkozó... és már meg... t a kormány... a közeli na... döntése és... asa. Hogy... kátot kért a... yiségü certi... hallgatnak a... rlatozását il... szági beván... et bevándor... orvost, de... is, akik ha... okból kíván... i. A Jewish... ol az ilyen... ent elkövet... szis szabad... ság-... lése... ágirok... Hos... püs... anácsos, dr... fektus, Dr... gan és Ste... majd dr... ztérium raj... lték az új... en dr. Valer... r. Ion Sera... rel mondot... a szindi... tartott, me... zetéséget.

Thomas Garigue Masaryk, a cseh köztársaság megalapítója és elnöke nyolcvanhatodik életében elhatározta magát arra, hogy lemond elnöki méltóságáról és nyugalomban élje az életének hátralévő részét. Masarykkal egyenlő államférfiú váltott ki az aktív politikai életből, akat nemcsak saját népe, veszt körül legmélyebb tisztelettel és szeretettel, hanem a világ összes népei szemében is mint az államférfiúi bölcsesség, az igazságszeretet megtestesítője és a szabadság és egyenlőség gondolatának igaz harcosa él. „Európa einöbök” nevezik őt.

A zsidók és a zsidókérdés nagy szerepet játszott a kávételes ember életének minden szakaszában. Memoárjaiban és állampolitikai tartalmu műveiben ő maga is többször utal erre a körülményre. Thomas Masaryk 1850. évi születése a morvaországi Gödingben mint egyszerű keresztény szülő gyermeke, akik különböző nemesi birtokokon teljesítettek szolgálatot. Masaryk elmondja emlékezőseiben, hogy gyermekkorában néplegendák és gyermekmesék hatása alatt, amelyekben a zsidók részben gyűlöletes, részben ijesztő szerepet játszottak, ő maga is félt a zsidóktól és félt az őktől. Egyszer azonban szemtanúja volt, midőn uccagyerekek egy zsidó házát szidalmazták és kigunyolták, akikben egy igen meglehető ember ismert meg később. Antiszemita előítéleteitől a zsidó házálával való ismeretese javarészt megszabadította. Az iskolában jóbarátságban volt zsidó iskolársaival és a legkevésbé sem érezte a zsidó rosszaknak vagy alacsonyabbrendűeknek, mint a többeket. Serdülő és férfikorában sem tudta azonban teljesen kiküszöbölni emlékezetéből első gyermekkori benyomásait és teljes logikájára és gondolkodási erejére volt szüksége, hogy zsidóellenes előítéleteit önmagában áthidalja.

Masaryk zsidó tanítványa

1878 március 15-én feleségül vette Charlotte Garrigue amerikai lányt, akivel diákkorában a eipzagi egyetemen ismerkedett meg. A fiatal házaspár súlyos anyagi gondokkal küzdött. Bécsbe költöztek, ahol Masarykot tanársággá habilitálták bölcsészeti karon. Egyik kedvenc tanítványa volt Adolf Flesch brünna zsidó nagyapaos fia, akitől a zsidó szeretele csüggött mesterén, Masarykon, mert megmentőjét látta benne saját lelki válságában. Amikor később elment Masaryk Berlinbe folytatni tanulmányait, a buskomorság ismét elhatárolódott rajta és öngyilkos lett. Hatvaankétfő forintot kitévő vagyonát (16 ezer aranyforint), ami akkor igen jelentős összeget jelentett, szeretettel tanárára hagykozta Izidor Flesch. Masaryk egyszerre megszabadult anyagi gondjaitól. Kifizette adósságait, testvéreinek, Ludwig Masaryknak nyomdát rendezett be Auspitzben és szüleinek ugyanott adományozott építetett. Meg volt a pénze ahhoz is, hogy Athenaeum cimen rodmái folyóiratot alapítson ki. Masaryk kedvencei közé tartozott a zsidó Sigmund Münz is, a Neue Freie Presse későbbi szerkesztője, akinek komoly politikai sikerei voltak és aki alig egy évvel később halt meg.

A polnai vérvád

1899-ben az ügyesség vádat emelt Leopold Hilsner, egy fiatal zsidó csavargó ellen, aki 1899 március 29-én a csehországi Poina közpénztár mellett a Berezina erdőben „ismeretlen személyekkel egyetértve”, „alátomos módon” meggyilkolta a Hruza Agnest. A nép Hruza testvérét tartotta az igazi gyilkosnak, egy „erős akarsó ember”, aki a gyilkosság révén akarta háborítatlanul bir okolni a zsidó kisebbséget. Am azt a körülményt, hogy az erdőben nyakán vágás mutakozott, az iszeta agitátorok és a csehországi és bécsi antiszemita sajtó annak a hírek terjesztésére használta fel, hogy Hruza Agnes zsidó rituális gyilkosság áldozata lett. A szüntelen propagandá, amely a nép fantáziáját egyre újabb rémzesékekkel áplálta, valóságos pszichózis keletkezett a per körül. Hruza a per tárgyalása alatt hihetetlen izgatottan utalkodott a zsidó lakosság körében. A zsidó cseh városokban terrorizáltak a zsidó lakosságot. Zsidóknak nem volt sza-

bad mutakozniok a nyilvánosság előtt. A pszichózis átterjedt az esküdtekre. Az egész bírósági eljárás, „a tanuk” felvonulása inkább rossz tréfának tűnt. Általános lelkesedés közepette Hilsner bűnösnek mondta ki az esküdtszék és halálra ítélte.

A sajtó helyeselt. Egyetlen lap akadt, amely sajnálattal fejezte ki ki előtt, hogy éppen a cseh népek kell ily megszegyenítő bizonyítványt kiállítania az egész világ előtt kulturális elmaradottságáról. A Masaryk által szerkesztett „Csasz” (Idő) című lap volt ez. „Jaj nektek — kiáltott oda Masaryk professzor a vérvád-agitátoroknak —, ha ilyen fertőbe taszítjátok a népet. Egy nép, amely babonás, sohasem fogja magát a szolgaságból felszabadítani”. Többet egyelőre nem lehetett Masarykról hallani.

Masaryk akcióba lép

Nem sokkal ezután Masaryk levelet kapott bécsi tanítványától, Sigmund Münztől, aki azt a kérdést intézte hozzá: mit szól ahhoz, hogy a cseh lapok a vérvádmesét terjesztik? Masaryk azt válaszolta, hogy a német lapok ugyancsak teszik, ettől eltekintve azonban a legélesebben elítéli a vérvádat és annak terjesztőit. Münz kérésére Masaryk megengedte a levél lekölcsését. Egy alkalommal az egyetemen egy szélsőséges zsidó asszimiláns tanár kollégájával beszélget Masaryk a Hilsner-afférről. A zsidó kolléga így szól hozzá:

— Nem kellett volna oly határozottan állást foglalnod ebben a kérdésben. Tudod, én magam is zsidó vagyok és meg vagyok győződve arról, hogy a vérvád-babona csakugyan nem egyéb, mint babona. De talán mégis létezhet egy titkos székla, amely ilyes valmit ír elő alapszabályaiban...

Masarykra rendkívül hatással volt ez a kijelentés. A kutató szellem felgáskodik benne és nem hagyja pihenni. Megszerzi magának a kuttenbergi tárgyalás gyorsírói jegyzőkönyvét. Betűről betűre áttanulmányozza és mélyen találva és megbántva érzi magát. A per aktái a gonoszság, a hazugság és a tur-

Masaryk szétzuzza a polnai vérvádat

Masaryk elhatározta, hogy akcióba lép. Érintkezésbe lépett több szellemi előkelőséggel és a bécsi udvarnál bejáratos politikusokkal. Az agitátorok erre a mozgalomra kettőzött üszítással válaszoltak. Cseh- és Morvaország kisvárosai forrongásban vannak, antiszemita kilengések történnék. A katolikus egyház hivatalosan is képviseli és terjeszti a vérvádmesét. Három cseh lelkész röpiratot ír „a polnai zsidó bűnényről” és Brynych königrzezi püspök „A vér” cím alatt előadást tart, amelyben a vérvádat igazolja. Az előadás megjelenik az Obnova című, az ol-műzsi éreket irányítása alatt megjelenő katolikus lapban. Az érseket különösképpen Kohnnak hívják. Az Obnovából átvesszik a tanulmány az ország összes egyházi sajtóorgánumaiban. Miután a felsőbb egyházi hatóságok ily módon foglalnak állást a harcban, a klérus kö eleességének tartja a nép körében minde-nütt a vérvádmesét terjeszteni. Felhangzik az a követelés, hogy a zsidókat zárják ki a polgári és politikai életből, sőt az országból való kiűzésüket is követelik.

Am Masaryk röpirata „A polnai per újrafelvételének szükségességéről” mély hatást gyakorol felelős bécsi vezető körökre. Az osztrák birodalmi gyűlésen viharos vita keletkezik, amelynek során a halad és antiszemita képviselők élesen egymásnak mennek. A Masaryk által megindított mozgalom nem tar óztható föl többé. A bécsi német és a prágai cseh antiszemita egyesülten támadnak rá Masarykra. „Menj az ellenséghez, amelye szolgálsz” — írja a Narodni Listi — „feleltsd el, hogy cseh anya szült a világra. Menekülj ebből a szent országból, mielőtt még megnyílik előttd a föld, hogy elnyeljen!” A prágai egyetem antiszemita d'ársága kihívja, hogy Masaryk szüntesse be előadásait. A professzor ismét elutazik Poinára, hogy személyesen „anulmányozza Hruza Agnes meggyilkolásának körülményeit. Ujságcikkeket közöl, amelyekben kimutatja, hogy a törvényszéki orvoszakértők és a vizsgálóbírók sorozatos törvénytelenégeket és hamisításokat követtek el. Johan Hruza, a meg-

dalanság egységes dokumentumaként jelennek meg előtte. És et ől kezdve egész szellemét és energiáját a Hilsner-ügyre koncentrája. Maga a zsidó csavargó személye kívül áll azokon az okokon, amelyek Masarykot mozgatják. Lesújtó számára a zsidóval szemben elkövetett igazságtalanság, de sokkal inkább szenved a szégyenteljes helyzet miatt, amelybe egy korrupt újságírás és pártpolitikai demagógia sodorták a népet, amelyhez ő tartozik.

Masaryk a vérvád-legenda elleni harc elén

A Hilsner-ügy pontos analízise kimutatja, hogy minden, a gyilkossággal összefüggő tény a rituális gyilkosság ellen beszél. Az erdőben megtalált holttest helyzete meggyőzően illusztrálja, hogy a gyilkosságot nem ott, hanem zárt helyiségben követők el, még pedig az alatt, míg Hruza Agnes le volt vetkőzve és valószínűleg ágyban feküdt. A gyilkosság után valaki vállára vette a holttestet és kivitte az erdőbe. Időközben bekövetkezett a holttest megmerevedése. Az élettelen test ennek a helyzetnek a jellegzetes vonalait őrizte meg. A test már elvérzett, midőn az erdőbe vitték. Ezért azon a helyen, ahol megtalálták, csak nagyon kevés vérnyma látszott, ami az ügyész számára azt bizonyította, hogy a lány vérét a zsidók felfogták. Az összes, Masaryk által összegyűjtött támpontok egyetlen nyomra vezettek: az erdő szélén álló házhoz, amelyben a meggyilkolt Hruza Agnes veszedelmes gonosztevéként ismert és lopásért többszörösen büntetett testvére és tudatlan anyja laktak. Ez utóbbi az egész per alatt igen gyanus magatartást tanúsított. Masarykot mélyen megrendítette a tanuvallomások sorozata, amelyek hazugságot hazugságra halmoztak és sorozatosan ellentmondásba keveredtek, bár a terhelő tanukat az agitátorok előzőleg alaposan megdolgozták. Másrésztrol a menő tanuk vallo-másából kiderült, hogy Hilsner maradék-alanul bizonyítani tudta eliből, hogy a gyilkosság elkövetésének idejét illetőleg.

gyilkolt testvérbátyjának munkakönyvéből megtaláltak egy letépett darabot: a holttest mellett, de a vizsgáló hatóságok nem voltak hajlandók erről tudomást venni. Masaryk akciójának eredményeképpen a bécsi legfőbb semmi öszék 1900 április 25-én felfüggesztte a kuttenbergi ítéletet és a per iratait újratárgyalás végett a piseki bírósághoz teszi át. Pisekben az amoszféra még jobban meg van mérgezve, az antiszemita agitációtól, mint Kuttenbergben. A hazugság új halóját szövik a vádolt körül és tanuk sorozata a tanuskodik most már arról, hogy Hilsner egy másik gyilkosságot is köve etl el, egy bizonyos Klma Mária nevű leány ellen. Mindkét gyilkosságot rituális gyilkosságnak minősítik. Ez a második eset még abszurdabb és tarthatatlanabb, mint az első. Piseki polgárok és esküd ek Németországban nyom atott röpiratokat kapnak, amelyek a vérvádat igazolják. Hilsner védői: dr Aurednicsek és Masaryk naponta kapnak fenyegető és gyaázkodó leveleket. A tárgyalás alatt a közönség antiszemita tüntetéseket rendez, amelyeket az elnök szólanul eltűr. Az esküdtek Hilsnert kettős gyilkosságban mondják ki bűnösnek és halálra ítélik. Az ítéle kihirdetésékor a tárgyalóteremben és az uccán hatalmas üdvörlésgabá tör ki a tömge.

A halálos ítéletet kegyelmi u'on életfogytiglani fegyházra változtatták át. Masaryknak a per újrafelvétele érdekében való további fáradozásai eredménye lenek maradtak. Csak 1918 tavaszán kegyelmeztek meg Leopold Hilsnernek. Tíz évig élt még Hilsner, folytatva vándorló koldus életét. Masaryk harca azonban nem volt hiábavaló. Példája egyre szélesebb köröket indított arra, hogy harcoljanak az igazsáért és igazságosságért. Szerepét Bruno Adler írta meg érdekfeszítő formában „Kampf um Poina” című könyvében.

Masaryknak a rituális gyilkosság elleni harca az egész világon rendkívül népszerűvé tette a tudást és politikust a zsidóság körében. Midőn a háboru alatt meg-

szokott a monarchiából és külföldről a cseh állam megteremtéséért fejtett ki propagandát, Hollandiában, Svájcban, Angliában és Amerikában mindenütt segítő barátokat talált a zsidóság körében. E memoárjaiban megemlékezik arról a felbecsülhetetlen szolgálatról, amelyet prominens amerikai zsidók tettek neki ebben az időben. Elmondja, hogy befolyásos amerikai zsidók vezették be Lansing miniszterhez, Wilson elnök barátjához és Louis Brandeis, az amerikai legfőbb bíróság tagja közvetítette a kápte és Wilson elnök közötti találkozást, amelynek során Masaryk az önálló Csehszlovákia érdekében szólalt fel. A beszélgetés azzal végződött, hogy Wilson az amerikai Egyesült Államok nevében elfogadta Csehszlovákia függetlenségi nyilatkozatát. 1918. november 14-én kikiáltották Prágában a cseh köztársaságot és Masarykot az új köztársaság elnökévé proklamálták. Az amerikai kormány jelentős hitelt nyújtott a fiatal államnak. November 20-án Masaryk elindult hazája felé.

„Die Weltrevolution, erinnerungen und betrachtungen” című könyvében Masaryk ezeket írja:

„Mint mindenütt, itt is támogattak a zsidók. A Hilsner-ügy éppen Amerikában „kamatozott” nekem, ha szabad ezt a kifejezést használnom. Már 1907-ben hatalmas fogadtatást rendeztek számomra a newyorki zsidók és több megbeszélést folytattam ugy az ortodox irányzat, mint a cionisták vezetőivel. Brandaysról kell itt megemlékezni, aki Csehszlovákiából származott el és aki Wilson elnök teljes bizalmát élvezte. Newyorkban mr. Mack egyike volt a vezető cionistáknak. Megismerkedtem Szokolovval is, a befolyásos cionista vezetővel. Amerikában a zsidók nagy befolyást gyakoroltak az újságírássra, rendkívül előnyös volt számunkra, hogy ez a hatalom mellettünk és nem ellenünk volt. Még azok a zsidók is, akik politikámmal nem értettek egyet, tartzkodó és semleges magatartást tanúsítottak.

Masaryk palesztinai szimpátiái

1933 augusztus 23-án, szerdán, miközben a 18-ik cionista világgkongresszus Prágában tanácskozott, topolciani nyári rezidenciájában fogadta Masaryk Jakob Landaut, a Zsidó Távirati Iroda vezetőjét és a következőket mondotta:

— Erdeklődéssel kísérem a prágai cionista kongresszus tárgyalásait. Szívvel jövő szimpátiával kísérem a palesztinai zsidó nemzeti otthon megteremtésére irányuló törekvéseket.

Arra a kérdésre, hogy vajjon a Népszövetségnek foglalkoznia kell-e a jogaitól megfosztott németországi zsidók ügyével, a következőket mondotta Masaryk:

— Hinni szeretném, hogy a Népszövetség ezzel a kérdéssel ténylegesen foglalkozni fog. A németországi zsidó kérdés nem tekinthető Németország kizárólagos belső ügyének. Zsidók ezrei, akiket jogaitól és életlehetőségeiktől megfosztottak, egyre növekvő számban menekülnek Németországból és problémát képeznek mind azon országok számára, amelyek menedéket nyújtanak neki. Nem lehet várni, hogy ezek az államok viseljék a terhelést annak a politikának, amelyet egyetlen állam folytat. Mindenesetre azt hiszem, hogy a helyzet jóra fog fordulni. Az antiszemitizmus nem újság.

— A Szovjet Puskin-centennáriuma készit elő. Moszkvából jelentik: Puskin centennáriuma előkészítésére Gorkij elnökletével 47 tagu bizottságot küldtek, amelynek tagjai között van Voroszilov is.

KÖZGAZDASÁG

Gazdasági hetiszemle

— Bársági levél —

Timisoara, december 17. (Az Uj Kelet tud.) Az elmúlt hét végén valamennyire enyhült az a depressziós hangulat, mely heteken, sőt hónapokon keresztül uralta az egész üzleti életet. Az érdeklődés az áruk iránt némileg megéledt, s ez érthető is: hiszen már csak néhány nap választ el a karácsonytól. Magától értetődik azonban, hogy ez a mostani karácsony előtti periódus messze mögötte marad a tavalyi árforgalomnak.

Tartatja-e magát a jelenlegi közgazdasági rezsim?

Ez a kérdés — mondják barsági gazdasági körökben — állandóan fennáll. Az illetékesek egymástól kérdik: hová vezethet a mai külkereskedelmi rezsim, mik lesznek a következményei?

Az égető problémával kapcsolatosan egyébként alkalmunk volt beszélgetni a legnagyobb barsági pénzintézet vezetőjével, aki többek között a következőket mondta:

— Ezt az egész külkereskedelmi kérdés-komplexumot semmiesetre sem szabad olyképpen beállítani, hogy ezáltal újabb támogatási felületet kapjunk a kormány gazdasági politikájával szemben. Maradjunk csak meg az objektivitás vonalán: nézzük és vizsgáljuk meg, milyen elgondolások játszódtak közre, amikor az új rezsimet életbeléptették.

— Ha a kincstár évi költségvetését figyeljük, láthatjuk, hogy az állam évente közel 5.5 milliárd lej értékű nemzeti valutát fizet ki a külföldi adósságok, vásárlások címén. Ezt az 5.5 milliárdnyi valutát tehát a kormány-nak tíz-tíz-vízven keresztül össze kell hoznia. Emiatt nem adja ki kezéből a devizák kezelését. Mondjuk: eddig nem is volna olyan nagy baj, jöjjék a devizák monopolizálása valóságos gazdasági kárhozóval szembe.

— A hiba azonban ott van, hogy az illetékesek nem számolnak a realitásokkal. Ugynevezett hivatalos devizakurzusunk van, de ez annyira alatta áll a devizák tényleges árfolyamának, hogy a devizák vételénél a Nemzeti Bank — az állam mandátáriusa ezen a téren — külön 38 százalékos prémiumot fizet.

— Már most ezt a 38 százalékos prémiumot valamiből fedezni kell.

— Ez az összeg hivatalos megállapítások szerint 2 milliárd 90 millióra rug.

Ennek az összegnek az előteremlésére vezetők be a 12 százalékos petróleumexportilletéket, mely összesen 960 millió, illetőleg azért szedik az újonnan bevezetett 12 százalékos importilletéket is, mely összesen 1 milliárd 200 milliót biztosít majd erre a célra.

— Ilyenformán tisztában is voltunk a kérdés első részével. A kérdés másik része az, hogy a hivatalos kurzus a 38 százalékos prémiummal együtt nem áll arányban a deviza tényleges értékével. Még így is közel 30 százalékkal magasabban jegyzi a devizát a fekete tőzsde. Vagyis: az új helyzet el fogja venni a kedvét az exportörnek a külföldi üzletektől. Most még vannak régebbi kötelei, melyeknek eleget kell tennünk. De ha ezután ceruzáival a kezében kalkulál majd az exportör, meg fog ijedni a realitások felismeréséről. Ilyenformán, ha az exportör nem fog üzleteket csinálni, természetesen az államkincstár sem fog hozzájutni a szükséges devizákhoz s ez a mostani rendszer felüggesztéséhez fog vezetni.

A fentiek alapján, kétségelénél, tanulságos leletet kaptunk a mai bonyolult külkereskedelmi rendszerből. Csakhogy ezután nyitva marad a kérdés: ha annyira plauzibilis, hogy ezzel a rezsimmel kapcsolatosan helytelen és hamis utakon járnak az illetékesek, miért teszik ki az egész ország gazdasági életét ilyen fölösleges kísérleteknek és esetleges megrázkódtatásoknak?

A fentiek alapján, kétségelénél, tanulságos leletet kaptunk a mai bonyolult külkereskedelmi rendszerből. Csakhogy ezután nyitva marad a kérdés: ha annyira plauzibilis, hogy ezzel a rezsimmel kapcsolatosan helytelen és hamis utakon járnak az illetékesek, miért teszik ki az egész ország gazdasági életét ilyen fölösleges kísérleteknek és esetleges megrázkódtatásoknak?

A fentiek alapján, kétségelénél, tanulságos leletet kaptunk a mai bonyolult külkereskedelmi rendszerből. Csakhogy ezután nyitva marad a kérdés: ha annyira plauzibilis, hogy ezzel a rezsimmel kapcsolatosan helytelen és hamis utakon járnak az illetékesek, miért teszik ki az egész ország gazdasági életét ilyen fölösleges kísérleteknek és esetleges megrázkódtatásoknak?

A fentiek alapján, kétségelénél, tanulságos leletet kaptunk a mai bonyolult külkereskedelmi rendszerből. Csakhogy ezután nyitva marad a kérdés: ha annyira plauzibilis, hogy ezzel a rezsimmel kapcsolatosan helytelen és hamis utakon járnak az illetékesek, miért teszik ki az egész ország gazdasági életét ilyen fölösleges kísérleteknek és esetleges megrázkódtatásoknak?

A fentiek alapján, kétségelénél, tanulságos leletet kaptunk a mai bonyolult külkereskedelmi rendszerből. Csakhogy ezután nyitva marad a kérdés: ha annyira plauzibilis, hogy ezzel a rezsimmel kapcsolatosan helytelen és hamis utakon járnak az illetékesek, miért teszik ki az egész ország gazdasági életét ilyen fölösleges kísérleteknek és esetleges megrázkódtatásoknak?

A fentiek alapján, kétségelénél, tanulságos leletet kaptunk a mai bonyolult külkereskedelmi rendszerből. Csakhogy ezután nyitva marad a kérdés: ha annyira plauzibilis, hogy ezzel a rezsimmel kapcsolatosan helytelen és hamis utakon járnak az illetékesek, miért teszik ki az egész ország gazdasági életét ilyen fölösleges kísérleteknek és esetleges megrázkódtatásoknak?

A fentiek alapján, kétségelénél, tanulságos leletet kaptunk a mai bonyolult külkereskedelmi rendszerből. Csakhogy ezután nyitva marad a kérdés: ha annyira plauzibilis, hogy ezzel a rezsimmel kapcsolatosan helytelen és hamis utakon járnak az illetékesek, miért teszik ki az egész ország gazdasági életét ilyen fölösleges kísérleteknek és esetleges megrázkódtatásoknak?

A fentiek alapján, kétségelénél, tanulságos leletet kaptunk a mai bonyolult külkereskedelmi rendszerből. Csakhogy ezután nyitva marad a kérdés: ha annyira plauzibilis, hogy ezzel a rezsimmel kapcsolatosan helytelen és hamis utakon járnak az illetékesek, miért teszik ki az egész ország gazdasági életét ilyen fölösleges kísérleteknek és esetleges megrázkódtatásoknak?

A fentiek alapján, kétségelénél, tanulságos leletet kaptunk a mai bonyolult külkereskedelmi rendszerből. Csakhogy ezután nyitva marad a kérdés: ha annyira plauzibilis, hogy ezzel a rezsimmel kapcsolatosan helytelen és hamis utakon járnak az illetékesek, miért teszik ki az egész ország gazdasági életét ilyen fölösleges kísérleteknek és esetleges megrázkódtatásoknak?

A fentiek alapján, kétségelénél, tanulságos leletet kaptunk a mai bonyolult külkereskedelmi rendszerből. Csakhogy ezután nyitva marad a kérdés: ha annyira plauzibilis, hogy ezzel a rezsimmel kapcsolatosan helytelen és hamis utakon járnak az illetékesek, miért teszik ki az egész ország gazdasági életét ilyen fölösleges kísérleteknek és esetleges megrázkódtatásoknak?

A fentiek alapján, kétségelénél, tanulságos leletet kaptunk a mai bonyolult külkereskedelmi rendszerből. Csakhogy ezután nyitva marad a kérdés: ha annyira plauzibilis, hogy ezzel a rezsimmel kapcsolatosan helytelen és hamis utakon járnak az illetékesek, miért teszik ki az egész ország gazdasági életét ilyen fölösleges kísérleteknek és esetleges megrázkódtatásoknak?

A fentiek alapján, kétségelénél, tanulságos leletet kaptunk a mai bonyolult külkereskedelmi rendszerből. Csakhogy ezután nyitva marad a kérdés: ha annyira plauzibilis, hogy ezzel a rezsimmel kapcsolatosan helytelen és hamis utakon járnak az illetékesek, miért teszik ki az egész ország gazdasági életét ilyen fölösleges kísérleteknek és esetleges megrázkódtatásoknak?

A fentiek alapján, kétségelénél, tanulságos leletet kaptunk a mai bonyolult külkereskedelmi rendszerből. Csakhogy ezután nyitva marad a kérdés: ha annyira plauzibilis, hogy ezzel a rezsimmel kapcsolatosan helytelen és hamis utakon járnak az illetékesek, miért teszik ki az egész ország gazdasági életét ilyen fölösleges kísérleteknek és esetleges megrázkódtatásoknak?

A fentiek alapján, kétségelénél, tanulságos leletet kaptunk a mai bonyolult külkereskedelmi rendszerből. Csakhogy ezután nyitva marad a kérdés: ha annyira plauzibilis, hogy ezzel a rezsimmel kapcsolatosan helytelen és hamis utakon járnak az illetékesek, miért teszik ki az egész ország gazdasági életét ilyen fölösleges kísérleteknek és esetleges megrázkódtatásoknak?

vámhivatalig 55 lej. Ezzel emez hozzájárult még 3 lejes vám- és egyéb illeték. Az új helyzet óta a 3 lejes illeték 12 lejre emelkedett.

Tehát ebben az esetben kerék 400 százalékos illetékemelésről van szó.

Más példának is vannak: a mosógépjú ab vámhivatalig 80 lej, eddigi illeték 8.40 volt, az új taxák már 32.20 lejre rúgnak. Az ugynevezett kamzug — a fésit és mosógépjú — ára 70—130 lej között variál. Eddigi illeték 14.60, új taxa 42.40 lej. A „gyapjuongy” kilója 20—30 lejbe kerül. Eddigi illeték 4 lej volt, az új taxa már 12.80 lej. Vagyis: majdnem annyi maga az illeték, mint a termék ára ab vám.

A csomagolt gyapjufonal áremelkedéséről pedig valóságos rémregény: lehetne összeírni. Ebben az esetben viszont mindenki tudja, hogy a csomagolt árut főleg a paraszt lakosság vásárolja. A fantasztikus áremelkedés azóta következett be, mióta a 44 százalékos „importprémiumot” vetették ki. Példának el is mondjuk, hogy 1934 januárjában egy csomag ára 320 lej volt, illetőleg 1934 júliusában 465, ugyanez év decemberében 525, továbbá 1935 márciusában 535, áprilisban 565, augusztusban 650, novemberben 680, illetőleg decemberben már 725 lejre emelkedett. Vagyis, ha elővesszük a múlt év decemberi 525 lejes árat és összehasonlítjuk az idei decemberi 725 lejes értékkel, máris megállapíthatjuk, hogy

egy év leforgása alatt a csomag ára kerék 200 lejre emelkedett.

Kell-e ehhez kommentár?

Hossz a belföldi és a nemzetközi gabonapiac

Ennek a rovatnak a keretében több ízben mutatunk arra rá, hogy egyrészt a belföldi, másrészt azonban a külföldi és a tengerenúli gabona, de főleg buzapiacra olyan tendencia nyilvánul meg, mely rövidesen — hónapokkal ezelőtt még elképzelhetetlen — hosszhoz fog evezetni. Ebben a tekintetben prognózisunk szinte hajszálpontossággal vált be. A mai adottságokat figyelembe véve, az árak további szilárdulásával lehet, sőt kell számolni.

A buzapiac hossz-tendenciánk váraiban fordulatot adott egyébként még az elmúlt hét végén az argentinai kormány váratlan intézkedése. Az argentinai kormány ugyanis a buza termés újabb összeírását rendel'e el s ennek során megdől az a korábbi megállapítás, mely szerint egyedül Argentínából 10 millió q. buza kerül majd exportra. Sőt: megállapítás nyert, hogy az argentinai termés olyan rossz volt, hogy ez éppen a belföldi szükséglet és az amerikai üzlet fedezésére szolgálhat a legjobb esetben.

Ezért az argentinai kormány a buza mászásának árat rendelti uton 5.75 pezórról 10 pezóra emelte.

Az argentinai kormányintézkedés, természetesen az egész világon érezte hatását. Csikágóban, Winnipegben, Kansas-Cityben és általában a világ minden számottevő gabonatermesztésénél fantasztikus hossz-spekulációk indultak meg.

Romániai viszonylatokban a bransbellek megkezdtek az áru tartalékolását. Itteni körökben számolnak azzal a lehetőséggel, hogy január második feléig a buza elér a 500 lejes árnívót is.

Gabonárák: A külföldi tőzsdék az argentinai áremelkedés hatása alatt állanak. Chicágóban a decemberi buza 96.50—96.62, májusi 95.37—97.50, júliusi 87.62—87.75. Winnipegben a dec. buza 83.25, májusi 87.00, júliusi 87.50. Budapesten márciusi buza 18.45,

májusi 18.47. A belföldi piacon a következő gabonárák: jegyezhetjük fel: bársági buza 420, torontáli 425, továbbá Constantan 460, illetőleg Galaçon a buza 460—470 lejes nyívn is mozog. Ezenkívül a tengeri 270, zab 320, takarmányárpa 300, tavaszi árpa 310, lóheremag 3200, illetőleg lucernamag 2800 lej.

A lóheremag üzlettel kapcsolatosan meg kell jegyeznünk még, hogy a kormány, illetőleg a Nemzeti Bank legújabb pengóátszámítása következtében az exportörök sulyos milliók veszteségek érték. Ugyanis a lóhere nagyrészt Magyarországra felé szállították s eddig a Banca Naționala a pengóért a lóheremag üzletkénél 39.5 lejt fizetett. Ez az árat most 37.5-re csökkentette, amivel az exportörök — mint fentebb is mondtuk — sulyos károsodás érte. Egy bársági cég esetében 600 ezer lejes, illetőleg egy satumarei cég esetében közel 2 millió veszteségről tudnak a beavatottak.

Liszipiac: Most, decemberben a bársági liszipiac feljavult. Az árak a következők: rullás lisz: 840, 4-es 760, 5-ös 720, 6-os 670—680, továbbá 30/70-es beosztású lisz 800, míg a korpa 255 lej szákkal együtt al malom. A bársági lisztek egyébként újabb Erdély felé gravitálnak.

Állat- és gabonakivitel az országból és Bárságból

A bársági állatexport szindikátus az elmúlt napokban statisztikát állított össze, s ebben kimutatja, hogy a Bárság az 1935-ös esztendő elumit 10 hónapja alatt — január elsejétől novemberig — mennyi állatot szállított a külföldre s mely országokba. Eszerint Ausztriába 53 juhát, 519 ökröt, 3834 lovat, 8005 sertést, Csehszlovákia 44 ökröt és 11467 sertést, Németországba 685 ökröt, Olaszországba 5862 ökröt, fiemei kikötőbe 301 ökröt, Palesztinába 27 ökröt, valamint Franciaországba 39,487 kg. vágott juhust. Itt megjegyezzük még, hogy a fiemei szállításokat a legtöbb esetben Palesztinába dirigálták.

A baromfiexport ezidőszent Ausztria felé gravitálna, ha a Banca Naționala nem állítana fel olyan szabályokat, melyeknek az exportörök nem tudnak eleget tenni. Minden más Ausztra felé gravitáló exportáru esetében ugyanis 15 százalék devizát a Nemzeti Banknak kell beszozáni, míg a fennmaradó 85 százalékot az exportör magánküzében adhatja el. Ez alól a baromfiexport teljes kivételt képez, mivel ebben az esetben a teljes devizát a Banca Naționalának kell átadni. Ilyenformán a Banca Naționala 26.5—27.50 lejt fizet shillingért, amiből levonandó még 0.50 lej költség, amivel szemben a shilling magánküzében árfolyama 32.30 lej.

Most csak Németország és Spanyolország felé szállítanak árut. Palesztina felé is megindult a baromfiexport, de ide csak előmájorságot lehet szállítani a még hiányos technikai berendezés miatt.

Gazdasági hírek

Arad városa gépgyár felállításának tervével foglalkozik. Mint ismeretes, az aradi Astra vagon- és gépgyár likvidálja aradi üzemeit és rövidesen Brasovba teszi át működési helyét. Az Astra gyárban annak idején Arad városa is érdeklődést vállalt. A gyár igazgatósága és a város vezetősége között most tárgyalások indultak meg, melyeknek az volna a célja, hogy a város a részvények átadása fejében vegyen át az Astrától gépeket. Információink szerint ezek a tárgyalások igen jó mederben haladnak s arról van szó, hogy Arad városa az Astra telepén nagy gépgyárat létesít.

A timisoarai Arutőzsde fakereskedelmi szekciója. Az elmúlt vasárnap a timisoarai Arutőzsde vezetősége értekezletre hívta egybe a timisoarai és vidéki puha-, épület- és tűzifa-kereskedőket. Az értekezleten az az óhaj merült fel, hogy a timisoarai Arutőzsde létesítsen egy fakereskedelmi szekciót a különböző fatermékek jegyzésére, illetőleg vétel-eladására. Ezen a vasárnapi értekezleten különben elhatározták, hogy január első napjaiban összehívják a tőzsde és a fakereskedők együttes gyűlését és ezen mondják ki a fakereskedelmi szekció végleges megalakítását.

Álmatlanság ellen

Az álmatlanság okait: a különböző idegfájdalmakat (neurálgia) meggyógyítja a TOGAL.

A különböző fájdalmak által okozott álmatlanság elleni fényes sikereit a TOGAL elismert szerencsés összetételének köszönheti. Az ingerkikapcsoló, megnyugtató hatás a bevétel után azonnal jelentkezik.

Karácsonyi vásár Timisoarán. Vasárnap nyílt meg az itteni Sfatul Negustorilor rendezésében az ugynevezett Karácsonyi-vásár. Ferdinánd helyiségeiben. A vásár karácsonytart s ezen Timisoara kereskedelmének iparának színe-java vesz részt.

A Resitai Művelkedőkkel kapcsolatosan már megírtuk, hogy a hadfelszerelési miniszterium nagyobb szabású rendelést kapott. Mint megbizható helyről értesülünk, a Resitai második előlegként további 79,621,000 lejt kapott a kincstártól.

Adakozzunk Lázár Miksa özvegyének és árváinak

Újabb adományok: Elekcs József (Tegu-Mures) 200, Adler Lipót (Siliindru) 100, Izrael Adolf és Tárca (Aiud) 100, Löwy Hermann (Deva) 100, Fischer Alad (Brad) 100, Dr. Weisz Dezsőné (Sighet) 100, Ölbaum Béla (Gherla) 100, Román Márton (Gherla) 100, dr. Goldner Mihály (Cluj) 100, Krausz Viktor (Cluj) 100, Ölbaum József (Gherla) 50, L. L. Összesen 1190 lej. Előbbi kimutatásunkkal (26.300) együtt: 27.490 lej.

SPORT

Továbbra is a régi szellemben vezet a román labdarugó szövetséget

Bucuresti, december 17. Tegnap délután tartotta meg a labdarugószövetség rendkívüli közgyűlést, amelynek egyetlen napirendi pontja az új vezetőség megválasztása volt. A közgyűlésen százven delegátus jelent meg, akik mindannyian a hivatalos lista mellett szavaztak, úgyhogy az az akció, amely a labdarugószövetség eddigi sportszellemben helyett nacionalista szellemben való vezetőségét célzta, ezúttal is megbukott. A szövetség vezetőségének névsora a következő: Mario Gebauer, G. Fulga, Chirceanu, Ulateanu, Costescu, Mehedinti és Capatanu. Póttagok: Dr. Hatiganu, Romaniteanu és Silela. A szövetség elnöke dr. Tilea maradt.

Oradea. NAC—Törökvs 5:0 (3:0). Crisana—Vestul 21:1. Baráság mérkőzések. Vasárnap: Kimizsi 5:2 (1:2). A kerületi bajnokság utolsó mérkőzése.

Arad. Gloria—USA 4:1 (0:1). Baráság Timisoara. TMTE—Galvani 8:1 (4:0). Baráságos.

Brasov. Victoria—Locomotiva 5:0 (2:0). kerületi bajnokság utolsó mérkőzése.

WELTATLAS
tízféle, 120 lejtől 1800 lejig, remek német adatok, újak

Lepage-nál Postán utánvétele Ciu || Kérjen ingyen jegyzéket.

Holnap, december 19-én

a „Pharos” kulturestje Timisoarán

a Lloyd nagytermében este 9 órakor!

A műsor a következő:

Dr. Eisikovics Miksa saját kompozíciójú dalait énekli. Const. Ursulescu, a cluji opera volt baritonistája.

Herschkovits Augustia Eisikovics zongoradarabjait játsza.

Markovics Rodion emlékeiről beszél.

Vámbor Ferenc a zsidó regényről tart előadást.

Salamon László újabb költeményéből ad elő és a zsidók szellemiségéről beszél.

A bevezető előadást dr. Rosenthal Mór tartja.

Meghívók kaphatók a Löbl-könyvkereskedésben.

Tév gála

Sz

Cluj, deo let, hogy a séggel és a sikerült let gyilkosság bizonyítékok telenné tesz talember az a mai na szakértő, a tani intézet a vizsgálat ten olyan a ra engedne

M a né

Vagy vagy

Genf, de Kelet, hog kiküldött

ág befeje daira terje szövetség január 20- illésszaka Zsidó Távi bizottság látot tesz vagy küllő Nansen-hiv dorlók üg beni elnök kivándorló pedig telj fel a nérm melynek s nativ java tagja szat ant Mich

Egy mozdulat, egy mosoly, táncának ritmusa - PARFÜMJE - tovább él érzékei emlékében....

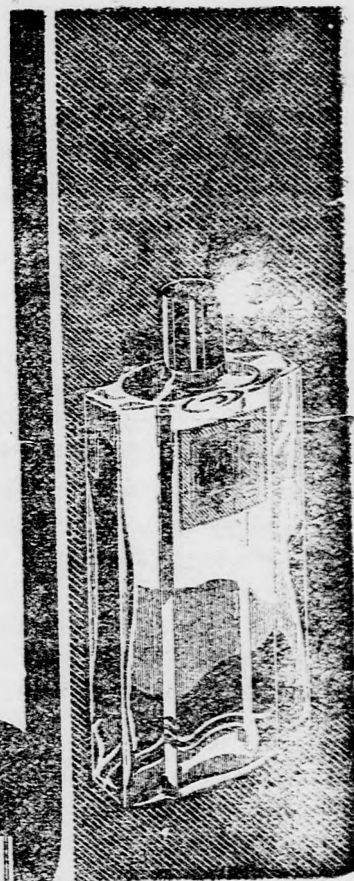

Van nő, aki teljesen megfogad, aki elért a legnagyobb sikert, amire női lény csak vágyhat: a szeretett férfi állandó szenvedélyes szerelmét... Egyszerű szépség, a természet adománya, nem elég. Tánc, mozdulatok, társalgás - mindnek ki kell egészítenie az egyéniséget - és mindezek felett a parfümkészítő mesternek kell megadnia az utolsó simítást a képhez.

Jazz a csodálatos készítmény

Jazz a legújabb kreáció a híres Lady kölniviz-sorozatban. Tizenhat virág illatának a keveréke, amelyeket összeválogattak, hogy kiemeljék a fiatalságot - szépséget - női bájot.

Jazz
EAU DE
COLOGNE

Téves nyomokon haladt a vizsgálat a Discom-rablógyilkosság ügyében

Szabadiábra helyezték a letartóztatott gyilkost

Cluj, december 17. Megírta az Uj Kelet, hogy a clujai rendőrségnek az ügyész-séggel és a csendőrséggel karöltve tegnap sikerült letartóztatnia a Discom rablógyilkosság egyik tettesét, aki ellen olyan bizonyítékok merültek fel, melyek kétségtelenné teszik, hogy a letartóztatott fiatalember azonos a gyilkossal.

A mai napon aztán, Kernbach dr. orvos szakértő, aki mint a törvényszéki orvostani intézet vezetője kellett nyilatkozzék a vizsgálatról megállapította, hogy egyetlen olyan adat sincs, amely világosan arra engedne következtetni, hogy a fiatal-

ember a gyilkossággal személyazonos volna, miután sem a vérnyomok, sem a lábnyomok nem igazolják ezt kellő formában.

Az orvosi vélemény alapján Barbatciu vizsgálóbíró a mai napon szabadiábra helyezte a letartóztatott Rusu Mihaiut, az eljárást pedig beszüntették ellen.

A hatóságok pedig tovább folytatják a nyomozást. Egyelőre azonban megint teljes a bizonytalanság a rablógyilkossági ügyben és a nyomozás egyetlen lépésével sem tart tovább, mint 15 nappal ezelőtt, a gyilkosság elkövetésének idején.

Mit javasol a Népszövetségnek a német menekültek ügyében kiküldött szakértő bizottság

Vagy autonóm kivándorlási hivatalt csatolnak a Nansen hivatalhoz, vagy pedig önálló hivatalt állítanak fel a német menekültek ügyében

Genf, december 17. Jelentette az Uj Kelet, hogy a német menekültek ügyében kiküldött népszövetségi szakértő-bizottság befejezte munkálatait és harminc oldalra terjedő jelentést nyújtott át a Népszövetség titkárságának. A jelentést 1936 január 20-án, a Népszövetség tanácsának ülészaka után hozzák nyilvánosságra. A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint a bizottság jelentésében alternatív javaslatot tesz a Népszövetségnek. Eszerint vagy különálló osztályt csatoljanak a Nansen-hivatalhoz a németországi kivándorló ügyében és a Nansen-hivatal jövőbeni elnöke egyidejűleg a németországi kivándorló főbiztos is legyen - vagy pedig teljesen önálló hivatalt állítsanak fel a németországi menekültek részére, melynek saját főbiztos van. Ezen alternatív javaslat mellett a bizottságnak négy tagja szavazott, míg az ötödik, névszerint Michaelis szenátor, olasz delegátus,

elvetette azt és arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kivándorlási segély és gondozás szabályozását újabb állandó népszövetségi hivatal létesítése nélkül a filantropikus magántestületekre kell hagyani.

Miután a végleges döntés a fenti javaslatok ügyében az 1936 szeptemberében összeült népszövetségi közgyűlésre vár, a szakértőbizottság azt javasolja a Népszövetség tanácsának, hogy januártól szeptemberig ideiglenes hivatalt állítsanak fel saját főbiztosal a németországi kivándorló ügyeinek intézésére. Ezen idő alatt a főbiztos a Népszövetség titkárságának technikai segítségével intézze a menekültek folyó ügyeit.

A jelentés végül behatóan foglalkozik a zsidók helyzetével Németországban és hangsúlyozza a transzfer kérdés végleges szabályozásának és likvidálásának szükségességét.

Hivatalosan bevezették a „gettópadokat” a lembergi műegyetemen

Kattowitzban megölték egy chalucot a huligánok. Vlnában is antiszemita zavargások voltak

Lemberg, december 17. A lengyelországi egyetemeken dúló antiszemita kilengéseknek máris „pozitív” eredménye van. Barnoszewicz professzor a lembergi politechnikum tanára elrendelte, hogy az előadóteremben a zsidó hallgatók „a nem-zsidókkal való összetűzések elkerülése végett” csak a jobboldali padokban foglaljanak helyet. Ezzel hivatalos helyről igazolták az antiszemita diákok követelését és brutális fellépését abban az irányban, hogy a zsidókat „gettópadokba” különítsék el. Annál feltűnőbb ez a rendelkezés, miután az egyetemi hatóságok lagolább is formailag, állástfoglaltak eddig az antiszemita zavargások ellen. Egyedül Posenben történt meg, hogy a rektor kijelentette, miszerint „nem tud semmit sem tenni” az antiszemita diákokkal szemben, arra azonban nem került sor, hogy az antiszemita követelések hivatalos helyről nyerenek igazolást pozitív formában. A lembergi politechnikum tanárának rendelkezése új fejezetet nyit meg a lengyel antiszemita diákmozgalom fejlődésében, mely nemcsak, hogy nem fog hozzájárulni az „összetűzések elkerüléséhez, hanem ellenkezőleg: további összetűzésekre bátorítja a zavargásokat szító diákokat.

A politechnikum zsidó hallgatói erőlyesen tiltakoztak e megalázó elkülönítés ellen. Bartel professzor, volt lengyel miniszterelnök, akinél panaszt emeltek a zsidó diákok, azt felelte, hogy „végeredményben mindegy, hogy valaki hol ül, viszont fontos az hogy az egyetemi oktatás nyugodt atmoszférában folyhasson.”

Sommerstein sejmképviselő, a zsidó parlamenti klub elnöke kijelentette a Zsidó Távirati Iroda munkatársának, hogy a klub erőlyes tiltakozását fogja bejelenteni a rendelet és a lembergi politechnikum tanári karának magartartása ellen.

A zsidó képviselők a legkeményebb harcot fogják megindítani a lembergi precedens ellen.

Varsó, december 17. A varsói egyetemen a nemzeti demokrata diákok újra megkísérelték, hogy a zsidó diákokat külön padosorokba kényszerítsék. A zsidó

diákok nem engedtek az erőszaknak, mire súlyosan bántalmazták őket.

Kattowitz, december 17. A nemzeti demokrata huligánok antiszemita támadásai tegnap gyilkossághoz vezettek. A huligánok megtámadtak egy chalucot, névszerint Jizchak Turteibaumot, a Hechaluc szervezet tagját, akit késszurásokkal megölték.

A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint a kattowitzi templom-robbantással és a sorozatos bombamerényletekkel kapcsolatosan a rendőrség harminc egyént vett őrizetbe. Vlnában a huligánok robbanóanyaggal súlyos károkat idéztek elő egy zsidó üvegüzletben. A Dorman nevű zsidó kávéházba búzbombákat hajítottak.

FOLDI MIHÁLY A házaspár

Fehér papír, diszvázonkötés — — Lei 138
Az új óriásregény — 540 lap a hatalmas mű.

Lepage-nál Cluj

Postán utánvétellel. — Kérjen teljes ingyenes jegyzéket.

On is védekezzen

járványos

a kellemesen illatosított
betegségek ellen

Senlaslo

(Szt. László)

fertőtlenítő

szappannal.

Megóvja

fertőzésektől

Vigyázzon, nehogy utánzatokkal
szolgálják ki.

Szolnay Sándor

Művész portré a portré-festő Szolnay Sándorról, akinek legújabb képtárlata most nyílt meg az Újságíró Klubban. — Molnárné Simon Ilona szobrai.

Mindenekelőtt: ha nem itt élne, Erdély fővárosában, ha történetesen nem kisebbségi-ak születtek, talán már régen felkapta volna a világhír. A jószemű laikus is észreveszi képein a kivételesség stigmáját s a kritikus lehangozottan kénytelen megállapítani, hogy nálánál jóval kisebbértékű piktorok (nagy nyugati metropolisok egyes felkapott művészeit is beleszámítva) teremtetek maguknak kényelmet, tapsot, elismerést, mert művészeik sulya elmerült megalkuvásuk hig levében.

Ez a csöndes, szinte rejtelmesen csöndes művész, aki a személyes siker és elismeretés vásárártól teljesen félreeső zugban húzza meg magát, nem tudta megalkudni. Önmaga keresése fontosabb volt számára a pénzkeresésnél s a nyárspolgári vállvergetés boldogságánál.

Szelíd, kék szemelben színek és emberi arcok titkait gyűjtötte össze s ezeket a valóban csak ideális értékek egy csomó képbe mentette át — ha talán nem is az utókor, de egy pár lelkes megértő és műértő számára.

Ez a keveset beszélő és azt is lassan mondó művész renegeteg mond-legújabb képalkotásában. Megszólaltatja az uccák köveit, a házak hangtalan falait, a fákat: és az eget s remekbe készült portréin szonora emberek lelkének titkos kamráiba világít bele.

Megható igénytelenségét, káprázlatos kifejezésbeli gazdagságát, kompenzálja Szolnay Sándor. Az évek nem mutak el felette nyomtalanul, — olyan főtűsi pályát futott meg, amellyel meg lehet elégedve. Egy hangos, bomló és borbó: világban csodálatosan meg tudta őrizni a nyugalomát s a mindig új, mindig változó természetből, s a folyton alakuló s mégis egyazon anyagi világból át tudta menteni művészetébe az „emberi megítélés szerinti” állandó jegyeket.

Esetje nyomán életet kap a „natura morte”, — a halott természet, morbid hangulatu aktjain az elkinzottság soványasága, bűbajos gyermekportréin a gyermeki lélek őrde naivsága és tájképein az erdélyi nyár színes pompája, az erdélyi tél vakító fehérsége, az erdélyi ősz szívemarkoló, mézszínű és keserűnyesen édes hangulata.

Ennyi változászerű líraiságát és mégis férfas tárgyilagosságát — magyar piktorok között — csak Rippl-Rónai József képein látunk hajdanán. De míg hosszú, verejtékes küzdelmek után bár, Rippl-Rónai bevezette a muzeális értékek galériájába, addig Szolnay Sándor egyelőre az Újságíró Klub römjátek-től hangos termeivel kénytelen megelégedni.

[Erdély] művészsora, kisebbségi művészsora az övé. Holott minden jóízű és minden valamennyire tehetséges polgár szalonjában ott kellene függnie egy-egy Szolnay-képnek. Mert, ha a vélelben van logika és van jóízűség, úgy Szolnay Sándor alkotásai még büszkeségei lezárak nemcsak az erdélyi műgyűjtők, hanem talán a budapesti és bucaresti műgyűjtők gyűjteményeinek is.

Molnárné Simon Ilona néhány szobraival élénkíti és teszi teljessé Szolnay Sándor képtárlatát. A művész az asszonyi képművészekről, különösképpen szobrászokról szokatlan erőteljességgel, kiegyensúlyozott formaérzéssel hívja fel a figyelmet alkotásaira. Nem szecessz onál, hanem becsületos, tudással alátámasztott eszközökkel alkot. Hat, anélkül, hogy hatásos akarna lenni, komoly és lehetséges művész. Különösen portréi sikerteltek. Szobrai nem törekzenek monumentalításra, inkább hűségre és kifejezésbeli pontosságra. Nem utánoz, hanem saját útjait keresi s a jelek szerint meg is találta a maga egyéni útját. Nyilvánvalóan még sokat fog fejlődni s realista ábrázolótehetsége bővílni fog fantáziájának szabadabbra engedett megnyilatkozásával. Debüje mindenesetre nagyon határozó; valószínűleg a közönség-siker szeri fog elmaradni. A kritika ezt megelőzőleg is spontán módon biztosítja számára az első rést.

Hatóságilag engedélyezett végeladás

»STE«

crak rövid ideig!!!
Calea Regele Ferdinand 9.

Zsidó kezekbe került a „Jáárot-Hakármel”

A 6000 dunamnyi területen amerikai és német zsidók hatalmas kertváros építését határozták el

Haifa, decembeer 17. (Az Uj Kelet tud.) Haifa!... Ez a város kétségtelenül már ma a legbiztosabban és a legmerészebben startol a palesztinai országépítésben. Ezelőtt néhány évvel alig 30-40 ezer lakosa volt, ma viszont már rohamos tempóban közeledik a százezer lélekszám felé. Nap-nap u'án új tervek, ötletek vetődnek fel és a zsidó teremtetők, élelmesség a maga nemében páratlan csodát akar produkálni Haifában, a szinte fantasztikus lehetőségek és perspektívák városában. Ezért fontos, valóban nagyon fontos, hogy Haifa minden talpalattnyi területe zsidó kezekbe kerüljön, hogy aztán így a zsidó munkakészség elválaszthatatlanul összeforjjon — a zsidó földdel. Mindezek után a világ zionista és zsidó közvéleménye érthető ööm-mel regisztrálta a közelmúltban azt a nagyjelentőségű híradást, mely arról számolt be, hogy

Haifa legfontosabb helyén, a Kármel-hegyen, a 6000 dunamnyi ugynevezett „Jáárot-Hakármel”, mely eddig egy gazdag arab földesur tulajdona volt — új-ból zsidó kezekbe került.

Ezzel a nygszabású földvásárlással az egész világ zsidó sajtója foglalkozott. Hiszen magán a pusztá tényen kívül, hogy újabb 6000 dunammal gazdagodott a zsidó földvagyon, arról van szó, hogy ez az új terület Haifa építkezésének új, grandiózus lehetőségét nyitja meg és területi adottságaival a világ leg-szebb kertvárosának alapját veti meg. Mert itt, a „Jaárot-Hakármel” igazán szerencsés körülményeknél fogva, a természet szépsége párosult a pompás magaslati levegővel és a terület kedvező közlekedési viszonya val — már most! — csak a föld termékenysége vetekedik.

A „Jaárot Hakármel” tegmagasabb csucsa 480 méterrel magasabb a tenger szintjénél s 200 méterrel magasabb a Kármel-hegyen eddig beépített összes magaslati területeknél. Mindez természetesen azt jelenti, hogy ez a földterület adja Palesztina legegész-ségebb klímáját

pompás fenyő- és lombféléivel, ózondus magaslati levegőjével és azzal a fontos körülménnyel, hogy Kelet felől a Kármel magas csucsa védik ezt az áldott vidéket az ugy-nevezett „Chámszin-szelek” elől.

Az egészséges, száraz levegő és a föld bensejében levő gazdag természeti vízforrások

már eddig is lehetőséget nyújtottak nagy-szabású dohány-, továbbá gránátalma, banán és különböző kerti termények termelésére. Ezenkívül egy 18 éve fennálló narancs-ültetvény is a föld elsőrendű minősége mellett tanuskodik.

Hogy a „Jaárot Hakármel” milyen szer-vesen beartozik Haifa lüktető életébe, ennek jellemzésére elmondhatjuk, hogy már ma élénk autóbussz-közlekedés bonyolítja le a forgalmat a nagy zsidó tengeri kikötő és az említett terület között. Haifa centrumától egyébként 16, illetőleg a kikötő Kelet eső ipari és munkásnegyedétől 8 kilométernyire fekszik.

A legközelebbi vasuti állomás is alig 8 kilométernyire van innen.

Igy tehát: a már tervezett és a közeljövőben kiépítendő utakon Haifáig alig félóra, a kikötő ipari negyedéig 20 perc és az atlanti tengeri strandig is 15 perc alatt juthat majd el az ember — az ugynevezett „jáároti zsidó polgár.

Egyébként a palesztinai országépítési terv-pónak megfelelően, máris nagyszámu talaj-és városépítészeti specialista kapott megbízást arra, hogy méréseket és kutatásokat tszközöljön. Tehát: már készülnek az új építendő város hatalmas tervai. Az elgondolás természetesen az, hogy a terület erdőjellegű minden körülmények között — megóvják. Ezért az egész Jáárot-Hakármel hat duna-mos parcellákra osztják fel s így minden egyes új „jáároti” lakos megfelelő területen rendezheti be majd új lakhelyét.

Különben is az egész 6000 dunamos telket egy amerikai és német országai pénzügyi konzorcium vette meg s ennek az a terve, hogy az építkezést a parcella-tulajdonosok által alakítandó szövetkezet vegye a kezébe. Srdelkes tényként könyvelhetjük meg el, hogy a jáároti kertváros építkezése iránt erdélyi zsidó körökben is élénk érdeklődés nyilvánul meg.

Bucuresti ügyek elintézését

vállalja: HÁTSZEGI ERNŐ, Str. Cobalcescu 52.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMAN OPERA MŰSORA:

Szerdán, decembeer 18-án: Szevillai borbély.
Pénteken, decembeer 20-án: A jakobinus (Mora Vera szopránénekesnővel).
Szombaton, decembeer 21-én: (Munkásmatiné): Akarcsobál.
Vasárnap, decembeer 22-én este): Figaró esküvője.
Hétfőn, decembeer 23-án: Pillangó kisasszony (Mora Vera szopránénekesnővel).
Szerdán, decembeer 25-én: A szent este.
Csütörtökön, decembeer 26-án (matiné): Csángybáró.
Pénteken, decembeer 27-én (matiné): Tosca.
Szombaton, decembeer 28-án (Brasovban): A szent este.
Vasárnap, decembeer 29-én (Brasovban): A szent este.
Hétfőn, decembeer 30-án: Kisérteket.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Szerdán premier: Mária a te kezében. A valóság és a sirig tartó szerelem szimfóniája. Fősz. a varsói Nemzeti Színház művészei.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Két nagy film. Hét új szírt. I. Édes kedői sz. Kalandor dráma, Frederic March, Sylvia Sidney. — II. Tánc és szerelem. Revue. Ginger Rogers, Jack Oakie, Jack Haley, Thelma Todd. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdeté 3, 6, 9.

MUNKÁS MOZGÓ MŰSORA:

Szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton 4 1/2, 6, 7 1/2 és 9 órákor dupla műsor: I. Egy szenvedélyes éjszaka. (A nászut). Társadalmi dráma. Főszereplők: Gene Raymond és Carole Lombard. II. Fehér fogoly. Izzalmas dzsungel filmdráma. Főszereplők: Rose Hobart és Charles Bickford.

APRÓ HIRDETÉSEK

Hölgyek! Urak! Aki jól akar férjhezmenni vagy igényeinek megfelelően akar nőülni, az vegye meg bármelyik dohánytösdében az Economist közgazdasági és házassági katalónt s célját hamar eléri. Kiadóhivatal: Cluj, Str. Basarabia 1.

Kiadó azonnal egy 3 szobás, komfortos, modern, külön villalakás a Rosetti ucca 2-a alatt. Értekezni: Lukács gyógytárban, Memorandum ut 2.

Íróasztalt keresünk sürgősen megvételre. Cimeket „Azonnal” jelígre a kiadóba.

Legújabb oxigén besugárzás Lancet kor-metikában Str. Universitatea 2.

Fiatalemler lakótársat keres különbejárható butorozott szobához. Cim a kiadóban.

Raktárhelyiséget, száraz, fűthető, centrum-ban keresek. „Központi fekvés” jelígre a kiadóba.

MELEGEK A LABAI

HA RAJTUK HÖCIPO

1824 WIMPASSING V.G.F.

WIMPASSING

PALESTINE MARITIME LLOYD Ltd.

HAIFA

Az első Zsidó Tengerhajózási Társaság

hajóinak menetrendje:

Indul Constanjából:

Har Carmel	decembeer 18	I. osztály Lei 6000
Har Clon	decembeer 29	II. osztály Lei 4000
Har Carmel	január 5	Constanța—Haifa és vissza
Har Clon	január 14	
Har Carmel	decembeer 23	I. osztály Lei 9000
		II. osztály Lei 7000

Jegyeket kibocsát és mindennemű felvilágosítással szolgál: Az erdélyi, bánáti, magyarországi, csehszlovákiai, jugoszláviai vezérképviselet.

UJ KELET utazási osztálya

Vidéken az Uj Kelet fiokkiadóhivatala és tudostói szolgálataknak felvilágosításával

Mielőtt rádiót, csillárt vásárolna,

keresse fel az

Electrovox céget

Cluj, Str. Regina Maria 3, ahol leg-modernebb rádiókészülékek kaphatók

Ingelen, Philips, Minerva, Standard

Eladás részletfizetésre.

HIREK

Az Országos Zsidó Párt Clujj Tagozatának

str. Șaguna 7. sz. alatti jogvédő irodájában szerdán, december 18-án déli 1 1/2-2 óra között dr. Struhl Aron tart inspekción.

— Titulescu elhalasztotta külföldi útját. Bucurestből jelentik: Az Universul írja, hogy Titulescu, akinek tegnap kellett volna külföldre utaznia, elhalasztotta útját. A külügyminiszter tegnap kihallgatáson volt a királynál, majd Tatarascuval folytatott megbeszélést.

— A német agrárpárt is Benest támogatja. Prágából jelentik: Ugy vélik, hogy a németek agrárpárti csoportja is Benest támogatni az elnökválasztásokon.

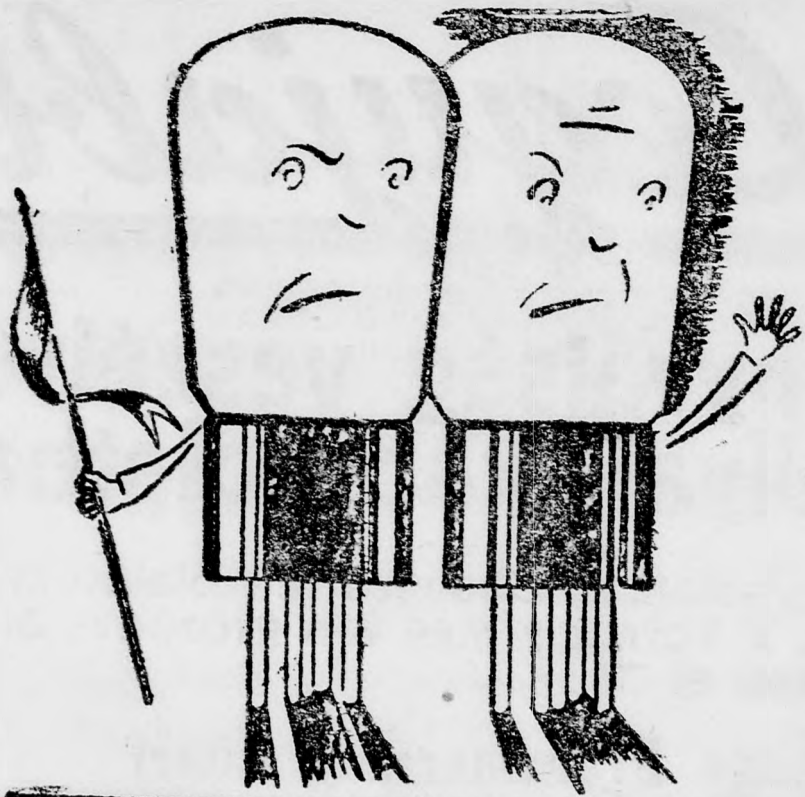
— Megtalálták Fawcett ezredes holttestét? Londonból jelentik: A brazíliai Guyanában egy fehér ember holttestére találtak Matto Grosso vidékén. Állítólag a 10 évvel ezelőtt eltűnt Fawcett ezredesre ismernek rá a holttestben, aki tudományos expedíciót vezetett a dzsungelbe, de nem tért onnan vissza. Azóta számosan indultak az ezredes felkutatására, de eredménytelenül tértek vissza.

— Ha areszine fakó, szürkésárga, és tekintete bágyadt, ha szomorú, hangulata nyomott és nehéz álmok gyötrik, ha a bél tulajdonság rothadási folyamatai, gyomorfájás és éppengáz kínozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az orvosok ajánlják.

— Ma d. u. 1/2 5 órától folytatódik a festmény árverése: Cal. Victoriei 6. „Pax” üzletben.

— Az „Am Haerec” broszúra megrendelhető 12+3 lej beküldése ellenében dr. Lévi Lajosnál, Jibou (jud. Sălaj).

— Palesztina-ankét. Az utóbbi években sok olyan látogatója volt Clujról is az épülő zsidó Palesztinának, akik szakitudásuknál fogva többet láttak az országban, mint az átlagos turista és betekintést tudtak nyerni az ország és az országépítés gazdasági strukturájába és gépezetébe is. Palesztina régóta megszűnt pusztán ideológiai kérdése lenni a zsidóságnak, ma már közvetlenül érdekelve van gazdasági és szociális fejlődésben a zsidóság minden rétege. Erdély zsidósága számára is aemények gyűjőpontja lett az épülő ország. Először azonban egy fórum, mely kellő és átlagos felvilágosítással szolgál Palesztina és az országépítés legfontosabb problémáiról, a kérdésekről, amelyeknek ismerete nélkül elképzelhetetlen egy helyes orientáció Palesztina irányában. Ezt a hiányt vélik pótolni a clujj vezető cionisták, amikor elhatározták, hogy nagyszabású Palesztina-ankétot rendeznek folyó hó 19-én, csütörtök este 9 órakor az unitarus gimnázium dísztermében. Az ankét keretében Palesztinában járt gazdasági szakértőket fognak megszólaltatni, de a palesztinai országépítés és a cionista művelés ismerőit is ki fogják fejteni álláspontjukat, dr. M. Geiger, a Keren Hajjeszód jeruzsálemi direktorjának delegátusa, dr. Fischer József, dr. Marton Ernő és mások. Az ankét után élénk érdeklődés nyilvánul meg.

Sztrájkba léptek!

A vételnél fellépő zörejek jelzik, hogy a csövek kiadták erejüket, elfáradtak és már nem akarnak dolgozni. Itt az ideje, hogy rádiócsöveit új „TUNGSRAM” csövekkel kicserélje, hogy készüléke életre erőre kapjon.

JOBB VÉTELT BIZTOSITANAK A

TUNGSRAM Rádiócsövek

— A sibiui Aviva-Barisszia irodalmi törvényszéke. Jóisikerült irodalmi törvényszéket rendezett a sibiui Aviva-Barisszia folyó hó 15-én, a Zsidó Iskola nagytermében, Lion Feuchtwanger Zsidó Háború című regénye felett. Az irodalmi törvényszéket dr. Elíasz Mór elnök rövid bevezető szavai vezették be, majd Walther Móse átfogó ismeretést nyújtott a könyv tartalmáról. Noel Ferenc (Cluj) szépen felépített vádbeszédében, az érvek logikus csoportosításával mutatott rá azokra a szempontokra, melyek az író vád alá helyezését indokolják. A hatóság vádbeszéd elhangzása után Adler Hubert (Cluj) tartotta meg védőbeszédét, melyben rámutatott arra az eszméi szemléletre, melyet Josephus Fláviusz képvisel. Pszichológiailag igyekezett megvilágítani azokat a belső lelki folyamatokat, melyek a történelmi idők jellegzetes alakjainak életét irányítják. A védőbeszéd után, Berkovics Tibor, Neu Chájim, Klein Manó, Friedmann Tibor és Ezri tanuk szólaltak fel, majd dr. Révész Béla, Grünberger József, dr. Révész Béla zsűritagok rövid tanácskozási után dr. Elíasz elnök kihirdette az ítéletet, mely Feuchtwangert felmentette, míg Josephus Fláviust bűnösnek mondotta ki az ellene emelt vádban, majd a Hatikva eléneklésével befejeződött a nívós és mindvégig érdekes irodalmi törvényszék, melynek jegyzőkönyvét Seemann Eszter vezette. (c.)

— Egy évi börtönrre ítélte a hadbíróóság a sikkasztó kapitányt. A clujj hadbíróóság tegnap délelőtt tárgyalta Morariu George kapitány bűnperét, aki a vád szerint a hatodik hadtest helybeli kórházának volt a pénztárnoka és ebben a minőségben mintegy hatvan ezer lejt sikkasztott a kórházi kasszából. A kapitány annak idején az egész elikkasztott összeget visszafizette a pénztárnak, a hadbíróóság azonban ezt csak enyhítő körülménynek tudta be és Mircea Georgescu dr. védőbeszéde után egyévi börtönrre és lefokozásra ítélte.

— A narkózis különleges esetei. Bécsből jelentik: A narkózis különleges eseteiről tartott előadást Chemnitzky Nándor egyetemtanár. Elmondotta, hogy sokszor a meleg éppoly bénító hatással van a központi idegrendszerre, mint a különböző vegyszerek. Például a béka, amely 35 fokos vízben még fürgén ugrál, 37—38 fok között teljesen megmerevedik és élettelennek látszik. Hidegebb vízbe téve, mintha mi sem történt volna, újra visszanyeri éleltségét. A meleg ugyanis a központi idegrendszer zsirszerű anyagaira puhító hatással van éppoly, mint az idegközpontba behatolt bénítószerek. A villamosáramot a vágóhidakon és a halászatnál rendszeresen használják az állatok megbénítására; ilyenkor azonban az állatok izmai megfeszülnek s azért ez az érzéstelenítési mód nem alkalmas műtétek elvégzésénél. Megszakítás nélküli egyenáram bizonyos feltételek mellett olyan érzéstelenítést idéz elő, amelynél az izmok puhán maradnak. Be is lehet bizonyítani, hogy ilyen esetekben az áram és az orvosi érzéstelenítőszer hatása azonos. Ha ugyanis olyan gyenge árammal kezelnek valakit, hogy az egymagában nem idéz elő bénulást s emellett kisebb mennyiségű vegyi érzéstelenítőszer adagolnak az illetőnek — az öntudat elvesztéséhez egyébként nem elegendő mértékben — a két hatás összegeződik, a két kezelési mód kiegészíti egymást s beáll a teljes érzéktelenség.

Lakjon Budapest szívében! Merano szálloda

IV. Bécsi-ucca 2.
Telefon: 81-4-94 és 81-3-96.
Kitűnően felszerelt olcsó szobák, elsőrendű konyha.
Uj társashelyiségek!
Központi fűtés. — Hideg-meleg folyóvíz. Liftszállítás le és fel. — Panziórendszer.

— Unnepélyesen beiktatták Istrate Micescut a kamara dékani székébe. Bucurestiből jelentik: Az ilfovi ügyvédi kamara fegyelmi bizottságát tegnap a szokásos formások közepette, teljesen rendben iktatták be. Petrovici volt dékán jelösként tisztéről és Istrate Micescu, az új dékán választott.

— Módosítják az ügyvédtörvényt. Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminiszter rövidesen törvényjavaslatot fog a parlament elé terjeszteni az ügyvédi kar megszervezésére vonatkozó törvény módosítására vonatkozólag.

— Kezdődő üttérelmeszesedésnél reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet egy az alhasi pangást, mint az emésztés renyhességét megszünteti, a rekesz zom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást mérsékli. Az orvosok ajánlják.

Modern csőbutor és csillár
detail-kiszolgálásnál is
Gyári áron!

az elegáns világ fogasa
GRÜNWALD
Cluj, DECEMBER 23. TEL. 7-41

— 210,000 törülköző és más apróság az óriáshajóra. Londonból jelentik: A Queen Mary óriáshajó, a világ legnagyobb hajója számára lencsés és ir. vásongyarak 45 ezer font értékű fehérenemlű készleteket. Az óriási készlet főbb darabjai a következők: 31,000 vánkoshuzat, 30,000 paplanhuzat, 21,000 asztalterítő, 92,000 asztalkendő, 210,000 törülköző, 5600 takaró, 8500 ágyszerű, 15,600 konyharuha, 52,000 felzolgáló kendő és 3000 portörő.

— Kommunista per a clujj törvényszék előtt. A clujj törvényszék Andrei főelnök tanácsa ma tárgyalta Sándor Imre, Róth Gábor, Léb N., Pop Traian, Löwy Ferenc kommunista ifjumentek perét, akiket a rendőrség 1932 júniusában tartóztatott le kommunista szervezkedés és röpcédula terjesztés gyanúja alapján. A két fővádott, Sándor Imre és Róth Gábor orvostanhallgató, nem jelentek meg a tárgyaláson, úgyhogy a bíróság elrendelte ügyük szétválasztását a többi vádlottakétól, míg Lébnek és társainak ügyét letárgyalták. A vádlottak védekezésükben előadák, hogy nem volt tudomásuk kommunista szervezkedésről és nem vettek részt semmiféle államellenes organizációban. Majd Ciugudeanu ügyész tartott nagyszabású vádbeszédet, melynek során tíz évig terjedő elzárás kért a vádlottakra. A védőbeszéd elhangzása után a törvényszék kihirdette ítéletét, mely szerint bizonyítékok hiányában az összes jelenlevő vádlottakat felmentette. Az ügyész fellebbezést jelentett be.

TURISZTIKA

A Haggibbor sziszkosztálya ezúton is meghívja tagjait és az érdeklődőket december 18-án, szerdán este fél 8 órakor a Haggibbor otthonban, str. Regina Maria 15. emelet, tartandó értekezletre. Az értekezlet tárgya a karácsonyi síturák, valamint a sítanfolyamok rendezése lesz. A Haggibbor sziszkosztálya egyébként értesíti tagjait, hogy felelő melegező háza ezúttal is rendelkezésre fog az érdeklődőknek állani.

Karácsonyi olcsó vásárunkon naponla — a pénzhány dacára — sokszáz vendő vásárol.

merl még a szokásos olcsó árainknál is olcsóbban árulunk

Karácsonyi olcsó vásárunkon Ön is a legolcsóbban találja meg azt az ajándékot, amivel lényeg örömet szerez

Heller & Molnár
női divatnagyrúháza
CLUJ, Calea Regele Ferdinand 15.

Megjelent az Egészség

száma a már eddig megszokott szoros és gazdag tartalommal, mely rövid alatt nélkülözhetetlenné tette a kiünnönkészetet folyóiratot a magyar olvasóközönség számára. A folyóirat, mely tözsdék is kapható, megrendelhető a Kiadóhivatal: Cluj, Calea Reg. Ferdinand 56. Telefon: 2. Előfizetési ár egy évre 110 lej.

UJ KELET Legújabb hírek

Elmult az angol kormányválság veszélye az olasz-abesszin vizállyal kapcsolatban

Hoare válaszol az alsóházban a tervezettel kapcsolatban elhangzó felszólalásokra. Baldwin felveti a bizalmi kérdést az alsóházban. A kormány meg van győződve arról, hogy hibát követett el

Laval a kamarában kijelentette, hogy Franciaország kitart a népszövetségi alapokmányhoz

London, december 17. Sir Samuel Hoare angol külügyminiszter repülőgépen visszaérkezett az angol fővárosba svájci tuduléséből s nyomban részt vett azon a miniszteri értekezleten, amelyen azok a kormányférfiak jelentek meg, akiknek tárcái érdekelték a keletafrikai háború ügyében. Párizsban hírek terjedtek el arról, hogy sir Samuel Hoare

azért utazott vissza Angliába Svájc-ból, hogy előterjessze lemondását. A Temps értesülései szerint Eden angol miniszter is közelebről kiválik az angol kormányból. Angol politikai körökben is a kormány személyi összetételében változásokat várnak.

Genf, december 17. Sir Samuel Hoare esütörtökön az alsóházi vitát meghallgatja s válaszolni fog a tervezettel elhangzó felszólalásokra. Ezért nem jelenik meg a népszövetségi tanács ülésén Genfben. Londonban hírek vannak arról, hogy

Baldwin esütörtökön az alsóházi külpolitikai vitában, amelynek keretében szövegére kerül a Laval-Hoare béketervezet, felveti a bizalmi kérdést.

Londoni jelentés szerint angol parlamenti körökben is azt hiszik, hogy a kormányválság veszélye elmult, már nem beszélnek Hoare lemondásának lehetőségéről sem. A párizsi tervezet viszont továbbra is élesen kritizálják, de a képviselők kevésbé agresszívek a kormánnyal szemben.

Az összes angol miniszterek felelősek a béketervezetért

London, december 17. Az Evening Standard szerint Hoare külügyminiszter nem egyedül és kizárólagosan hibázhatatlan a béketervezetért. A külügyminiszter pontosan megállapított utasításokkal utazott Párizsba. A béketervezet a kormány magáévé tette. A külügyminiszter csak annyiban felelős, mint a kormány többi tagjai, beleértve természetesen Edent is. Nem volna megoldás Hoare távozása a kormányból. A felelősség ebben az esetben kollektív. Esetleg visszaléphet ugyan az egész kormány, de ha ez nem következik be, maradjon minden miniszter a helyén.

A Times mindazáltal folytatja akcióját a Laval-Hoare tervezet ellen s azt állítja, hogy a Párizsban megszövegezett javaslatokat nem lehet bemutatni a népszövetségi tanácsnak. Egyébként ma már külön-külön

az összes miniszterek, sőt maga a kormány összességében is meg vannak győződve róla, hogy hibát követtek el. Mot már nem lehet mást tenni, mint beismerni a hibát és a dolgokat elülről kezdeni. Ha háborus veszély áll fenn, azt mindenképp el kell oldani. S azok, akik ilyen veszélyekkel spekulálnak, értsék meg jól, hogy a brit birodalom képes magát megvédeni, sőt többre is képes!

Laval beszéde a kamarában az olasz-abesszin vizállyal

Párizs, december 17. (Rador.) A kamara

MUNKÁS MOZGÓ

Str. Văii 7. Str. Văii 7.

Szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton

4 1/2, 6, 7 1/2 és 9:

Dupla műsor! Egy helyár!

I. Egy szenvedélyes éjszaka

(A nászut)

II. Fehér leány

Magas dzsungel filmdráma. Helyárak: 10 és 12+3 lej.

ma délelőtt tartott ülésén a kormány külpolitikáját és különösen az olasz-abesszin vizállyal kapcsolatban tanúsított magatartását vitatta meg. A felhozott kritikákra Laval válaszolt. Kijelentette, hogy

Franciaország hű marad a népszövetségi alapokmányhoz

és a béke helyreállítása érdekében fog dolgozni, de igyekezni fog az ellenségeskedéseket még csirákban elfojtani. Angliával egyetértve, mindent megtehet, hogy az olasz-abesszin konfliktusnak Európára való kiterjedését megakadályozza. Az Anglia és Franciaország közti megértés egyik feltétele biztonságunknak. Laval emlékeztetett azután római utjára és Franciaországnak az olasz nép iránt viseltetett barátságára, amelynek halottai a franciák mellett fekszenek a harcmezőkön.

— Legyenek meggyőződve — hangoztatta Laval — hogy a tetteimmel járható következmények...

Ebben a pillanatban egy képviselő közbekiáltott: „A háború!”

A jobboldal és centrum a közbekiáltást „Ugy van” kiáltásokkal fogadták, míg a szocialista és radikalszocialista pádsorok tiltakoztak.

A rendfenntartó hatóságok drasztikus intézkedéseket határoztak el a jobb- és baloldallal szemben

A belügyminisztérium szigorúan fellép ama rendőri szervek ellen, amelyek elűrték a zavargásokat

Bucuresti, december 17. Ma délelőtt a csendőrségi vezérfelügyelőségben fontos értekezlet folyt le, amelyen az ország általános belső helyzetével foglalkoztak, de különösen a szélső jobb és baloldali mozgalmakkal. Az értekezleten jelen voltak Inuleț belügyminiszter, Tteanu alminiszter, Paraiacu ábrónok vezérfelügyelő, Bianu sziguranca vezérigazgató és az összes csendőrségi, illetve sziguranca kerületi felügyelők. Számos drasztikus intézkedést határoztak el mindennemű

zavargás elfojtása érdekében. A belügyminisztériumi körökben — az Adeverul szerint — azt hangoztatják, hogy szigorú intézkedésekkel fognak fellépni azon rendőri szervek ellen, amelyek elűrték az utóbbi napokban az utcákon lefolyt tüntetéseket. A belügyminisztérium bizonyos alant szervek tévedésbe ejtették és mostanól fogva személyesen veszi kézbe a rendfenntartás ellenőrzését. A lap szerint a miniszter a kormány elé terjeszti az ügyet.

Egymásra támadt a kamarában a liberális párt két frakciója

Popescu-Necesti Brailianu-párti alminiszter hazimás panamak-kal vadolja a H. csoportot. Amikor Robunak keli megakadályozni egy verekedést...

Bucuresti, december 17. (Az Uj Kelet tud.) A kamara ma délutáni ülésén felfakadt a liberális párt belső ellentétének nagy kelevénye. Alex Popescu-Necesti, a Duca-kormány volt alminisztere, az Unversul egyik főszerkesztője, napirend előtt szóvá tette a dambovițamegyei állami petróleumföldök bérbéradásával kapcsolatos hatalmas panamákat, amelyekből különösképpen a Tatarescut támogató H. csoport vezetői profitáltak. Costinescu ipariügyi miniszter reflektált a felszólalásra és kijelentette, hogy a petró-

leum-földök bérbéradásával kapcsolatosan nem történtek törvényellenességek.

Petre Ghiță, a H. csoport vezetője szólat fel ezután és

„súlyos vádakkal illette az Unversult, elmondotta, hogy az Unversul többek között az Astra Romana petróleum-vállalattal és Malaxa mérnök vállalatával fizetett meg magát. Fényképekkel hajlandó ezt igazolni.

Popescu-Necesti replikázik Ghiță beszédére. Kijelenti, hogy majd az igazságszolgáltatás elé fogja terjeszteni az ügyvel kapcsolatos

50,000
Karácsonyi ajándék szót.
osztása megkezdődött!

Minden vevő kap!

CRISTAL
FISCHER S. A.
PORTELAN

*
BUCUREȘTI CLUJ

tos bizonyítékait. Petre Ghițának semmi esetre sincs meg az autoritása ahhoz, hogy mások erkölcsét próbálja kifogásolni. A vita alatt két táborra oszlott a liberális többség, a Dniu Brailianu pártiak lelkes támogatták Necestit, míg a H. párt mindun alan lehurrogta. M. dion Necesti szédjének fentebb passzusához érkezett, két H. párti képviselő felrohant a szónoki emelvényre, és rátámadtak Necestire. Az egyiket, C. Rizescu Robu akadályozta meg a tetlegességben, majd kettőjük között kezdődött el a dulakodás. A kvestorok nagy erőfeszítések után állították helyre a rendet. Ezután Popescu Necestire befejezte beszédét, élesen támadva a H. csoportot, majd Cezar Spineanu dambovițamegyei nacionalista képviselő szólat csatlakozva Necesti vádjaihoz.

Felhívás a cluj-i cionista helyi csoport választásairól

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség cluj-i helyi csoportja értesíti tagjait, hogy a helyi csoport tisztújító választásait december 22-én tartja.

A választások helye a helyi csoport Saguna 7. szám alatti helyisége, ideje pedig előltt 9-től 2-ig.

A szavazás listák alapján történik. Minden párt köteles csütörtök estig 30 napvel ellátott jelölőlistát benyújtani és lista kinyomtatására 100 lejtt mellékelni.

Az egyes listákra esett szavazatok nyában áll össze a 30 tagu nagyméretű zottság, amely saját kebeléből fogja választani az elnököt és az elnököket.

Választási joga minden cluj-i séhélytőnek, választható minden olyan séhélyzető, aki tehetőségéhez mérten teljesíti telességét a Keren Kajemettel és a Hajjesszóddal szemben.

A helyi csoport Vezetősége

UJ KELET!
Cipőszükségletét az ujjonnan nyílt „ORIGINAL” CIPŐÜZLETBEN Reg. Maria 13. szerezzé be. Feltűnő és új modellek nagy választékban; legcsöb árak.

Wiener Schuh márka. Figyeljen a címlap Szives pártfogást kér: Kovacs Géza

Most rendeljen könyvet karácsonyra LEPAGE-nál, Cluj. Most válogathat, cserélhet, küldhet. — Cim: LEPAGE, Cluj. Kerien ingyen jegyzéket!

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Nyomdász Cluj, Strada Baron L. Popovici 9-77. Telefon: 9-77. CENZURAT

Palesztina-Ankét

csütörtökön, december 10-én

az Unitárius Gimnáziumban

50 bani-Posta
A r

Bucuresti, Uj...
pi számunkban...
párt erdélyi ve...
sa alkalmából...
a pártban a jo...
szemben kialak...
jes ellenoffenz...
amely — ha sz...
szakkal is v...
Mert a nationa...
meg azt, hogy...
gereljük és eg...
tikai élet a-én

Ez a szellem...
táranista párt...
esti bucuresti...
a párt több p...
valamennyien...
párt mögött f...
esetén gárdák...
zeten felvonul...
kal szemben.

Dobádor, élese...
ban beszerveze...
hogy fegyelem...
C. Radulescu...
tette, hogy a r...
kérdés. Abból...
ifjúságot mozg...
harcban, még...
többség. Bár...
valak a nacio...
nacionalizmusa...
géri államot a...
mek alspját az...
pezheti.

Dr Lupu a mo...
az idők — mo...
lamikor arra...
gozzék és tar...
hogy vegyen r...
sz vesen látár...
bevonását, de...
kénytelenek v...
tunk tétlenül...
hogy egy kise...
az uccai agitá...
nemcsak a bel...
politikai oien...
mi helyünk...
antiszemizmus...
mal Németors...
mániában, Ha...
sergek fölött...
sebbeket fogu...
vezük meg a...
got, különben

Az utolsó...
mutatót arra...
cutság többé...
lent. A diktat...
vere a parasz...
mi program...
cionalizmusun...
harcban az eg...
cionalizmus né...
tályok manóv...
ni a figyelme...
rői és problé...
ezzel az akc...
konstruktív n...
Iun...
1. k...

Iunian pént...
csenyi ünnepe...
térése után fo...
nat onal tár...
A Curentul s...
visszatérése...
térbe helyezt...
ükájának és...
mokkal szem...
A lap szerint...
nyugtalanított...
ső fázisához...
hály a párt...
nácisták...
u